

Délibáb

SZÍNHÁZI-
PÁLYÁZAT
III. hét

14
FILLÉR

Lina Zrínyi

RÁDIÓMŰSOR
NOVEMBER 3. - 9.16

g
as
51
56

(Károly Kós)

"Miért vagyok népszerű?"

A

Délibáb hathetes sxinháxi pályázata

III. HÉT:

Tolnay Klári — Uray Tivadar

Mai számunkban folytatjuk a „Miért vagyok népszerű?” pályázatunkat. A harmadik héten

TOLNAY KLÁRI ÉS URAY TIVADAR

képét közöljük. A pályázóknak **röviden és egyszerűen** meg kell írniok,

Tolnay
Klári
(Inkey felv.)

Uray
Tivadar
(Kis Pál felv.)

hogy miért tartják őket népszerűnek és milyen tulajdonságuk által férköztek a közönség kegyeibe. A pályázaton mindenki résztvehet, aki a **hátsó boríték belső oldalán (43. oldal) levő rejtvényszelvényt** mellékeli a leveléhez.

Beküldési határidő: **1940 november 8 délután hat óra.**

A beérkezett levelek közül a legjobb tíz pályázatot maguk a művészek választják ki.

Minden héten kétszer tíz díjat osztunk ki.

1. díj: Kétszer száz pengő (ugyanis a legjobb Tolnay Klári és a legjobb Uray Tivadar pályázat külön kap száz pengőt).

2. díj: Kétszer ötven pengő.

3. díj: Kétszer tíz kötet félbörkötésű regény.

4., 5., 6. díj: Kétszer öt kötet félbörkötésű regény.

7., 8., 9., 10. díj: Kétszer két kötet félbörkötésű regény.

14
FILLÉR

Délibáb

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

*A százötvenéves,
magyar színészet*
Írta: Kirszner

Csodálatos dolog, hogy valaki nem deresedő fej-
jel és reszkető térdekkel éri meg százötvenéves szüle-
tésnapját, hanem megfiatalodva, frissen és szálfá-
egyenes tartással vágja a világ szemébe: 150 esz-
tendő vagyok, ép, erős, egészséges, nevem — Magyar
Színész. Születtem 1790-ben, szülőapám Kelemen
László, anyám az izzó, önállóság és fejlődés után
vágyakozó magyar gondolat.

Az igazság valóban ez. A művészetek minden
ágában a mult dicsőségére hivatkozik a műkritika.
A Michel Angelo-k, Rubens-ek, Rembrandt-ok pél-
dája örök és talán utólréghetetlen, a képzőművészet legfeljebb stiláris eltéréseket mutat, de
értéke a nagy mesterek óta valóságban nem emelkedett. Olyan fejlődést semmilyen művészeti
ág nem mutathat fel, mint a színészet. Az ősi, csak táncos, vagy csak szövegmondó színésztől
máig nemcsak nagy idő telt el, de a fejlődés is olyan fokot ért el, amelynél feljebb, azt hiszem nem
juthat. Legfeljebb, — az újdonság mindenáron való keresésében — visszafelé tehet néhány gyamol-
talan lépést, és előveheti a mult valamelyik színészi kifejezési formáját, hogy mint újdonságot
tálalja a világ elé. Mert az kétségtelen, hogy máig a színészet már minden lehető utat megjárta.

De büszkén mondhatom, a legsodálatosabb utat a magyar színészet futotta be. Csodálatos
és tiszteletreméltó ez az út, mert rohamléptekkel mérte végig a magyar színészek serege, hogy ne
maradjon el, és utól is érje a nagy népeket, amelyek annakidején megelőzték. Sikerült. Nem
hinném, hogy elmaradtunk volna, sőt, — bizonyos vagyok benne, hogy a magyar színészet büszkén
és biztonsággal állhatja a versenyt bárkivel. A sokat felpanaszolt tétel, a nyelvhatar, a nyelvi bék-
lyó, amely idekényszerít és a hazai körre korlátozza a magyar színész munkáját, szerintem nem
béklyó, hanem — glória. Az apostoli hivatás glóriája. Azonkívül pedig, a százötven éves magyar
színészet annyira magyar, gyökerében, kifejezési formájában, hogy nem is élhetne másutt, csak itt.
Színes és bensőséges ez a stílus, nyílt és tiszta. Nincs felcícomázva az „izmusok” nyugével. Belülről
szól bensőségesen, és a szívekhez irányul. Küzdelmek edzették meg. Százötven esztendő harca, a
nemzeti öntudat elnyomói ellen, a művészet hiteltlenei ellen. **Magyar erőből született, magyar
erőn nevelődött, és magyar erő neveli tovább is.** A százötven éves ifjú a férfikorba lépett.
Emeljünk előtte kalapot és kívánjunk neki minden jót. Isten éltesse, erőben, egészségben — és
szabad magyar hazánkban az idők végezetéig.

Da

A h

képé

Színházról Színházra

HÁROM NARANCS SZERELME

Gozzi mesejátéka, bármily furcsán hangzik, satírá-
nak készült és egyik felvonása volt annak az adáz szin-
házi harcnak, amelyben a tizennyolcadik század ötvenes
és hatvanas éveiben Velence minden épkezláb embere
résztvett. A háborúskodás előzményei a commedia dell'
arte, a rögtönzött komédia hanyatlására mennek vissza.
Ez közel három évszázadon keresztül uralkodott az olasz
színpadokon és dícsőségesen járta be egész Európát. A
színészek csupán a darab meséjét kapták meg s ezt a
sovány vázat a saját leleményükből építették élettől lük-
tető komédiává. Meseszerű alakjai, a maschéra korlát-
lanul uralkodtak mindaddig, amíg a commedia dell'arte,
mindjobban lesüllyedve, ízlésében és játékmórában tel-
jesen el nem durvult.

A teljes feloszlásban lévő olasz színházat a tizennyol-
cadik század közepén Goldoni reformálta meg; visszatért
az írott szövegű színdarabokhoz és kötelezte a színészeket,
hogy szigorúan ragaszkodjanak a szöveghez. Kora társad-
almának és a lagunák bűbájos világának életét senki

Szelezcky Zita és Abonyi Géza
(Nemzeti Színház : Három
narancs szerelme)

sem rajzolta meg nála bizto-
sabb kézzel és újítása egymás-
után aratta sikereit szülőváro-
sában, Velencében. Sikerei csak-
hamar kihívták Chiari abbé
feltékenységét, aki érzélgős,
valószínűtlenül bárgyú szín-
darabokat írt és nagy költőnek
tartotta magát. Egy ideig ki-
tartóan hadakoztak egymás
ellen a velencei közönség nagy
gyönyörűségére, de az érdek-
lődés csak akkor szökkent
tetőfokára, mikor mindketten
közös ellenséggel, a kérelhetet-
len Carlo Gozzival találták ma-
gukat szemben.

Gozzi a hanyatló Velence
egyik legkülönösebb alakja volt.
Egyenes, konzervatív jellem
volt, de csipkelődés, szurkálás,
harc nélkül talán meg sem
tudott volna lenni. Chiari is
nagy szálla volt a szemében,
de különösen Goldonit tá-
madta, azzal vádolva, hogy
megrontja a jó ízlést. Egyre-
másra indította ellene az iro-
dalmi támadásokat és termé-
szetének megfelelően, nem igen
válogatta meg fegyvereit. Gol-
doni jóindulatúan vágott visz-
sza és végül arra hivatkozott,

Gozzi

hogy a közönség szereti, mert
hiszen színháza állandóan telve
van.

Gozzinak sem kellett több.
Tüstént kijelentette, hogy a
legegyűzőbb mesével is, ame-
lyet mindenki untig ismer

Délibáb

Toln
Klári
(Ink

hog
a ké
bel:

vála

jobb

**Abonyi Géza
: Három**

g nála bizto-
tása egymás-
ait szülőváro-
Sikerei csak-
Chiari abbé
ki érzelgős,
bárgyú szín-
agy költőnek
egy ideig ki-
tak egymás
közönség nagy
de az érdek-
or szökkent
mindketten
a kérelmetet-
találták ma-

atló Velence
b alakja volt.
ratív jellem
s, szurkálás,
n meg sem
ni. Chiari is
a szemében,
oldonit tá-
olva, hogy
lést. Egyre-
lene az iro-
t és termé-
en, nem igen
vereit. Gol-
vágott visz-
hivatkozott,

ereti, mert
adóan telve
ellett több.
e, hogy a
el is, ame-
tig ismer

Délibáb

a nagyanyók mesélgetéséből, meg tudja tölteni a színházat. Fogadkozását tett követte. 1761 január 25-én a velencei San Samuele színházban előadatta a Három narancs szerelmét, amely leírhatatlan lelkesedést váltott ki a közönségből. A darab meséjét valóban ismerte mindenki. A királyfit,

Szaleczky Zita mint bajadér

aki a gonosz varázslatokat legyőzve megszerzi a három bűvös narancsot, gyermekkorra meséiből mindenki ismerte, de ez még csak fokozta az érdeklődést, hiszen legkedvesebb emlékeit látta mindenki a színpadon megelevenedni.

A mesejátékban egymást érték a csodálatos varázslatok, átváltozások és hasonló elemek, nyüzsgöttek a jó- és rosszindulatú manók és más mesebeli lények és a nép őszinte örömeire feltámadtak a számfűzött commedia dell'arte legnépszerűbb alakjai is, hogy vaskos humorukkal és nem mindig tisztességesnek mondható taglejtéseikkel szórakoztassák a közönséget. Gozzi tudatosan tért vissza a rög-

Délibáb

tőzött komédiához, hiszen darabjának csak a vázát adta meg, a többit a színészekre bízta. Csak néhány verses párbeszédet írt meg, hogy annál jobban kicsúfolhassa ellenfeleit, Goldonit és Chiarit, akit a két ellenséges varázsló alakjában személyesített meg. A két boszorkánymester veszekedése két ellenfele stílusában történt, így lehetetlen volt rájuk nem ismerni. De ezen kívül is, a darab telve volt célzásokkal. A búskomor királyfi az új színházi íróktól megbetegedett velencei közönséget jelképezte, Truffaldino pedig, aki mókáival meggyógyítja, magát a commedia dell'artét jelentette.

Gozzi egy időre győzött is. Goldoni Párizsba ment, Chiari pedig visszatért Bresciába. Ellenfelének, Goldoninak végső győzelmét azonban mégsem tudta megakadályozni. Az még ma is élő valóság, Gozzi pedig érdekes színház történeti jelenség csupán, de mesejátékának költőisége még ma is gyönyörködtet.

T. Nagy Artur

A Nemzeti Színház szemképráztató előadásban hozta színre Gozzi mesevilág-történelkékjét. A mese-madarat Pünkösztől Andor aggatta tele ragyogó, tarka tollakkal. Ő írta színdarabját. Frissen csengő rímek, gyorsan pergő, szellemes párbeszédék teszik nagyon is élvezhetővé a „Három narancs szerelmét“-t. De csak az nézze meg, aki szereti a mesét, szereti

A rosszaság megszemélyesítői: Lukács Margit és Lehotay Árpád

Pethes Sándor, Mészáros Ági, Tapolezay Gyula

Toll
Klár
(tul
hog
a k
bel
vái
job

Lukács Margit

Abonyi Géza

ha — legalább a színpadon — a jóság szelleme legyőzi a rosszal, vagy örül, ha a mese szőke, kékszemű királyfia ördöggel és hétéjű sárkánnyal való hosszú harcok után, elnyeri szíve királynéjának a kezét. A comedia dell'arte tizennyolcadik századi levegőjéből is jól tele szüthetjük a tudónket.

A színpadon a jó és a rossz háborúja folyik. Népes birodalom mind a kettő, s hadseregeiknek a legmodernebb gyilkoló jegyverek állnak rendelkezésére: varázslat, ördög, boszorkány, jólétek, tisztaság, vídámság és még istentudja hányféle hadosztály. A jóság hadserege a három bővös narancsért indított harcot, melyet a rossz körömszakadtáig védelmez. Ebben a harcban végzi a hadvezéri teendőket — a jóság pártján — Szelezcky Zita. Meszeszerűen szép arcoskájával, ragyogó szemével és bájos két

dalával nemcsak az ellenséget hódítja meg, hanem a közönség szívébe is úgy belelopózik, hogy kés legyen az, amellyikkel valaha

Apáthy Imre és Várkonyi Zoltán

Apáthy Imre és Major Tamás (Nemzeti Színház: Három narancs szerelme)
(Wellesz felv.)

Délibáb

z ellenséget
a közönség
pózik, hogy
ekkel valaha

Várkonyi

Major Tamás
Három na-
me)
Wellesz felv.)

Délibáb

„Jaj de jó
a habos sütemény...!“ (Kiss
Manyi, Fővárosi operettszinház :
Fiatalság, bolondság)

is ki lehet onnan kaparni.
Az ellenfél női vezetője
Lukács Margit. Ellenszenves
figurát játszik, de szuggesz-
tíven és ellenállhatatlan szí-
nészri erővel. Vérbeli drámai
szlnésző. A szépség nála
sem hiányzik, de az valami
más, mint a Szelezkyé.
Démonikusabb. A mese ki-
rályfia, Ungváry László
bűnatos, szőke és kékszemű,
ahogy azt gyermekkorunkban
hallottuk. Játéka annyira
illúziót kellett, hogy a színház-
ban ülve azt hisszük, hogy
mesekönyvben lapozgatunk és
figurája abból kelt életre. Le-
holay Árpád igazi commedia
del'arte felfogásban alakítja
szerepét. S ebben velekszik
vele Apáthy Imre, aki mint
ellenmágus egészíti ki nagy-
szerűen a Lehotay által jarag-
gott figurát szemnek, fülnek
kellemes keltőssé. Abonyi
Géza rokonszenves a királyi
szerepében. Őt kitűnő kari-

Délibáb

katura Major Tamás, Petthes Sándor, Tapo-
czay Gyula, Várkonyi Zoltán és Rajczay Lajos
alakítása. Részt kér még a sikerből Zádor
Gyöngyi, Mészáros Ági, Bornemisza Éva,
Bíró Anna és Szatmáry Margit is. A ren-
dező Püünkösti Andor maga, Horváth János
díszletei fejlett művészi ízlésről tanuskodnak.
Nagyajtay P. Teréz ruhatervei is megfelelnek
a darab hangulatának.

A Fővárosi Operettszínház K. Halász,
Eisemann „házi szerzők“ „Fiatalság, bolond-
ság“ című bolondos vidámságát mutatta be.
Ugy bugyog a darabból a humor, mint a
frissen fakadt forrásból a tiszta víz. Egyik
kacagásból a másikba esünk, alig győzzük
fogni az oldalunkat. A meséje talán nem is
fontos, mert mindenki már előre tudja. Ope-
rettmese. Bán Sándor, a világhírű tenorista
szerelmes egy szépasszonyba, s azt a harmadik
felvonás végén irgalmatlanul el is veszi jele-
ségül. A szépasszony meg szívesen megy a

„Szeressen úgy, ahogy csak tud, ahogy csak lehet...“
(Angyal-Nagy Gyula és Déry Sári)

„Manyi“, a Bán Sándorért Rajongó Bakfisok Egyesületének
elnöke és a közrajongók (Déghy Piri, Kiss Manyi, Miklós
Livia) (Wellesz felv.)

Angyal-Nagy Gyula és Déry Sári

A „tulaj” és a szerelmes fűszeresegéd (Gombaszögi Ella és Pethes Ferenc)

tenoristához, hiszen a szerelem az ő részéről is fennáll. Közben van egy csomó dal, amely mind Eisemann Mihály tehetségének egy-egy gondosan csiszolt drágaköve, s amelyekből rövidesen olyan sláger lesz, mint a pinty.

De be kell vallanunk férjjasan, hogy nem volna olyan sikere a darabnak, amilyen elvitathatatlannul van, ha nem Kiss Manyi aranyoskodná az egyik jelenetet a másik után. Kiss Manyi ma már fogalom Pesten. Jelenti: a vidámságot, a kedvességet, a hangulatot, a kamaszos pajkoskodást és jó nagy adag színészi rátermeltséget, bőven megmérve. Nem volna túlzás, ha a Fővárosi Operettszínházat Kiss Manyi-színháznak neveznénk el.

Nevezetessége a bemutatónak, hogy primadonnát és bonvivánt avat egy kalap alatt. A primadonna: Déry Sári. Nagy volt a híre, mindenki kíváncsian szegyezte a tekintetét a színpadra, mikor a jelenete következett. A várakozásnak megfelelően gyönyörű fehér estélyi ruhában meg is jelent Déry Sári és „amint jött, rögtön énekelt és győzött”. Oly-

annyira győzött, hogy a közönség alig győzött tapsolni a jelenetei után. A bonvivánt már ismertük operaénekesi mibolltában: Angyal-Nagy Gyula jókiállású, különö hangú énekes: egy kis színészi csiszolással — amelynek nagy részét a rendező már most elvégezte, — mint operettbonviván sem vár szegyet. A humort Latabár Kálmán „házhoz szállítva” szolgáltatja, olyan pontosan, mint ahogy a tejes minden reggel leteszi az ajtó elé a megrendelt jéllitert. Gombaszögi Ella sem hiányozhat az együttesből. Pethes Ferencel kacaglató szerelmi kettőst énekelnek, táncolnak és huncutkodnak össze. Pártos Gusztáv csibészfigurája remek, Déghy Piri kedves, Miklós Livia aranyos. Rubinyi Tibor operai öltözetből alakít kitűnően. Bercsényi Tibor modern, hangulatos díszleteket tervezett a darabhoz. Különösen a velencei díszletképe aratott nagy sikert.

Akik a humort irányítják: Latabár Kálmán, Kiss Manyi (Fővárosi Operettszínház: Fiatalság, boldogság) (Wellesz felvételek)

szőn-
jele-
már
völtá-
jőki-
: egy
l —
ndező
ope-
yent.
ház-
lyan
tejes
ó elé
mba-
l az
l ka-
lnek,
ssze.
urája
Mik-
pinyi
lakít
mo-
ter-
ösen
atott

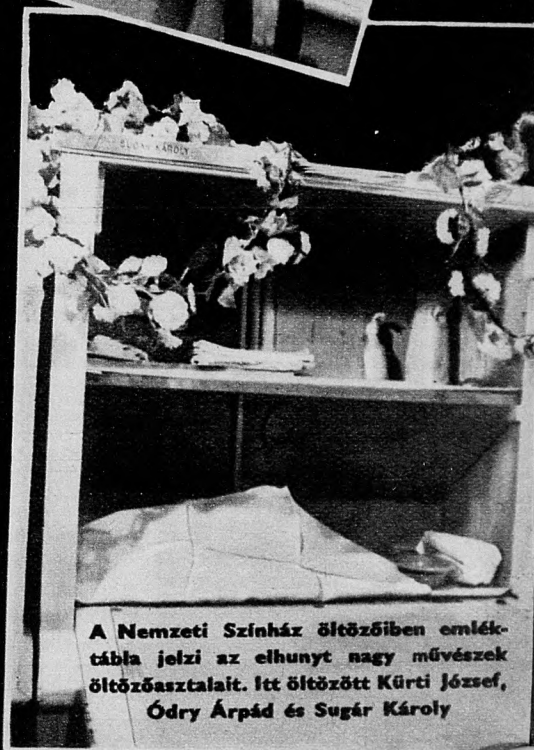
Halottak, napján

IRTA: VÁRKONYI ZOLTÁN

Fehérmázas szekrény és egy kis asztal,
— öreg ruhák, vakult tükrök között, —
rajta réztábla, a sovány vigasszal:
(fá dalmas mult időben) itt öltözött...

Itt vett föl csizmát, itt öltött palástot,
itt húzott kis, humorra valló, vásott
vonalkot szája szögletébe, innen
indult a színpadra, könnyű rímmel
vagy súlyos prózával hirdetni esténként
igét vagy átkot (Richardnak véres átkát)
a kékszemű fenséges Ódry Árpád.

Itt idézi két más asztal felett
Sugár Károlyt és Kürti Józsefet
az egyszerű kerettel rézbevésett
néhány betű. Ó átkozott enyészet,
Kifogtak rajtad! Él az emlék!
Az ifjúság. — három színészszerelmét
hívebben őrzik. Nemcsak három tábla,
nem három név s az ősz néhány virága
maradt belőlük. Az emlék sejtjei
tették vanak, előttünk áll a Három.
(S hiányozni kell már mindenáron,

A Nemzeti Színház öltözőiben emlék-
tábla jelzi az elhunyt nagy művészek
öltözőasztalait. Itt öltözött Kürti József,
Ódry Árpád és Sugár Károly

Ságody József „Ismerkedési est” című hangjátéka a rádlóban: Egrv Mária, Barsi Ödön, a rendező, Tasnády Ilona, Boray Lajos, Somlay Artur és Jávor Pál (MTI—Kellner felv.)

ben Harsányi Zsolt, a Fővárosi Operettszínházban pedig Thuróczy Gyula emlékezeit meg a magyar színház nagy ünnepéről.

*

Már megtuk, hogy Buttykay Emmi az egyik előadásán kifecamította a bokáját. Sajnos, a betegség hosszabb lefolyású, mint első pillanatban gondolták. A turesi arcocskájú művésznőt még egy hónapig nem láthatjuk a színpadon.

*

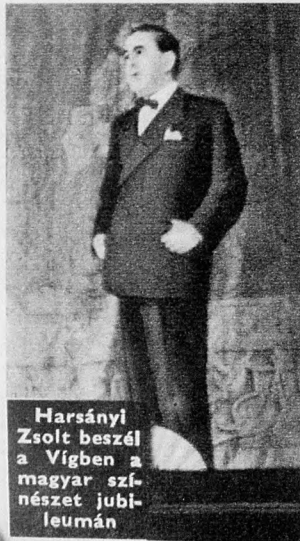
Kispesten mutatkozik be a Royal filmszínházban Somogyi Ferenc, a kitűnő magyar jregoli, átváltozó művész. Tíz maszkban egymaga játszik végig egy egyfelvonásos fiatal komédiát.

*

A „Három narancs szerelmé”-ben a Nemzeti Színház a legmodernebb színpadtechnikai felkészültséggel oldja meg a díszletkérdést. Vettelt díszleteket alkalmaz. Az előkészítés munkájában igen nagy része van Petruss Lászlónak.

A kulissza mögött

Az ország minden színházában ünnepélyes keretek közt tartották meg a magyar színház százötvenéves jubileumát. A Nemzeti Színházban Márkus Emília, a Vig-

Harsányi Zsolt beszél a Vigben a magyar színház jubileumán

Buttykay Emmi kötéssel rövidíti meg a betegség hosszú óráit

Haáz Jolán, a kolozsvári magyar színház egyik kedvence (Fotofilm felv.)

Az Országos Gárdonyi Géza Társaság november 16-án este a Zeneművészeti Főiskolán Gárdonyi emlékestet rendez.

*

Egerváry Bea, a frissítetű pesti szubrett is rövidesen aláírja az első filmszerződését. Olyan szerepre hívták meg, amelyben színészi képességeit és világszerte elismert táncművészetét egyaránt csillogtathatja.

*

Befejezte első filmkönyvét Deák Zoltán dr, a tehetséges, fiatal színházi újságíró. A forgatókönyvet már meg is vásárolta az egyik filmvállalat s rövidesen elkezdik a felvételeket a Magyar Filmiroda műtermeiben.

*

A nagy sikerrel futó operett primadonnájának a férje újság-

Déliláb

A kulissza mögött

Harsányi Rezső társulata elindul erdélyi körútjára. 1. Keresztessy Mária és Szendee Mária a vonat ablakában. 2. A csoport indulás előtt

Akiknek sokat tapsoltak az Andrássy Színház bemutatóján: Bulla Elma és Feleky Sári

tró. Igen sokszor láttuk a premiérekén, aminl szentelen arccal, a kritikus szigorúságával nézte a darabokat. Ott ült az első sorban a primadonna-

jeleség bemutatkozásán is, de olyan izgatott volt, hogy majdnem csipkésre rágta a szája szélét. Hja!... ma nekem, holnap neked!

Török Rezső darabját, a „Nehéz ma férjhez menni”-t csütörtökön este mutatták be az Andrássy Színházban. Hosszú idő után először láttuk Bulla Elmát egész estét betöltő darabban. A közönség sok tapsal köszöntötte az Amerikát járt művésznőt. Nagy sikere volt a kis Feleky Sárinak is, akit vidékről hozott a pesti színpadra Csathó Kálmán. A bemutató bővebb méltatására a jövő héten visszatérünk.

A Nemzeti Színházban Herczeg Ferenc „Aranyborjú” című darabját próbálják. A főbb szerepeket Márkus Emilia, Timár József Rápolthy Anna, Somogyi Erzsi, Ungváry László és Pataky Jenő játssza.

A Vigszínházban rövidesen bemutató lesz. Innocent Vince Ernő „Vadmadár” című darabját próbálják, melyben Muráti Lili és Szilasy László kapott szép színészi feladatot.

Egry Gábor, a tehetséges fiatal énekes november 3-án lép fel a Zeneakadémián. Már hallottuk őt egyszer ugyancsak a Zeneakadémián, mikor is a „Közöntsük Erdélyt”-esten szerepelt igen nagy sikerrel.

November 7-én lesz a nagyváradi Szigligeti Színház ünnepélyes megnyitása. Az igazgató Putnik Bálint lett, aki már Budapesten be is fejezte a lagok szerződését. A nagyváradi színházban jog jellepni Jurik Ica, Jurik Julesi, Sívó

Herczeg Ferenc utasításokat ad az „Aranyborjú” szereplőinek a Nemzetiben: Rápolthy Anna, Herczeg Ferenc, Kovács Károly és Somogyi Erzsi

Márkus Emília Liszt Nándor köszöntőjét olvassa fel a Nemzetiben a színészet 150 éves jubileuma alkalmából

Greguss Zoltán szaval a Villon-matinén a Sealában

Mária, Berzi Géza, D. Kovács József, Kamarás Gyula, Weszely Pál és Dálnoky Nagy Ferenc.

Az a hír járja, hogy megtalálták az „Elsodort jalu” főszereplőjét. Amint megtudtuk, Karády Katalinnak kellett volna játszani Farzady Judit szerepét, de ő szerződésbeli kötelezettségek miatt nem vállalhatta. A

A kulissza mögött

Az első próba a „Hajnalditk”-ből a Magyar Színházban: Szilágyi Szabó Eszter, Páger Antal, Komár Juliska és Mihályfy Béla

A „Három narancs szerelme” bankettje a Pannoniában: Abonyi Géza, Peéry Piri, Szelezcky Zita és Pünkösti Andor

Pihennek a „Vadmadár” szereplői a Vigben: Somló István, Vizváry Mariska, Muráti Lili és Szemlér Márta

kulissza mögött azt sutlogják, hogy ezt a szerepet is Mezey Máriára bizzák.

*

A Kalotaszegi Ballada Együttes november 12—17-ig vendégszerepel Budapesten.

*

Harsányi Rezső budapesti társulata Nagyváradon vendégszerepelt az elmúlt héten. A város közönsége igen nagy lelkesedéssel és szeretettel fogadta a társulatot. Különösen nagy sikere volt Szende Máriának, Keresztessy Máriának és Boray Lajosnak.

*

Sallay Kornélia igen nagy sikerrel lépett fel Miskolcon Fendrik Ferenc „Okos házasság” című darabjában. A Vígszínházban Muráti Lili játszotta a szerepet.

Olthy Magda és Lukács Margit

A „Vízkereszt” a Városiban

A Magyar Művelődés Házában az elmúlt héten tartották meg a Majorné Papp Mariska vezetése alatt álló ifjúsági előadásorozat első bemutatóját. Shakespeare tündérieren vidám és szellemes vígjátéka, a Vízkereszt került színre Major Tamás rendezésében. A klasszikus hagyományok szem előtt tartásával összefogott kitűnő előadás főbb szerepeiben Olthy Magda, Lukács Margit, Ungvári László, Pataki Jenő, Major Tamás, Bartos Gyula és Pethes Sándor, a Nemzeti Színház tagjai léptek fel.

Ungvári László és Pataki Jenő (Városi Színház : Vízkereszt)

Déliab

AZ ÉREM 2 OLDALA

A Pódium Kabaré ismét elsőrangú vígszínházi művészeket hívott meg vendégszereplésre. Így Tolnay Klári, Somlay Artúr, Dénes György és Kiszely Ilona vezéreltek a mulattatásban. A vezérlő szellem természet-

Békeffy és Kövály

lemesek, ügyesek, mulatságosak. Különösen a „Dizőzparádé” és a „Gondolat és a tett” című tetszett. Ki kell emelnünk a vígszínházlakon kívül Kondor Ibolya, Tarnay Vera, Köpeczi Boócz és Kátay Paulette tehetős játékát.

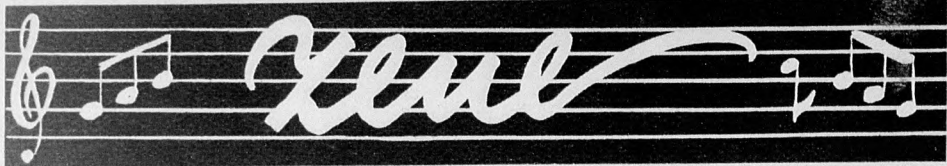

Ki a magasabb?... (Dénes György és Tolnay Klári)

sen ebben a műsorban is Békeffy, aki most már ritkábban és rövidebb időre kóborol el a politika bojtorjánál telenőtt mezejére. Az egyfelvonásos játékok szel-

Kátay Paulette, Mihályi Ernő, Kondor Ibolya (Pódium Kabaré : Az érem 2 oldala)

Bevallom kedves Olvasóinknak, hogy zenei neveltetésem egyik gyászos eseménye volt az az est, amikor kötelességszerűen végigszenvedtem a „Rajna kinese” előadását. Mentségemül csak az szolgálhat, hogy tacsokölány voltam és a gyerekkor könnyörtelen kritikájával elsősorban kinevettem a színpadot. „Igy akarják elhítenni velem, hogy ez egy folyó feneke és ezek úszkáló sellők? Hiszen látom a köteleket, amin rángatják szegényeket és a vízfodor-függönyök mind rongyosak!” Hosszú éveken át a „Rajna kinese” valami nyomasztó, járasztó és kielégítetlen érzésnek volt a kifejezője számomra.

Ilyen előzmények után ültem le az opera nézőterén.

Ami azután az első taktus elhangzásától kezdve következett, az merő varázslat volt, testetöltött tündérmese. A tervező Fülöp Zoltán fantáziája bravuros színpadtechnikával és Nádasdy Kálmán nagyvonalú rendezésével karöltve olyan szívárványos Rajna mélyét, olyan világíró, egeket fitymálló Walthallát és az alvilág olyan mélységes zenekét állította elénk, hogy a lélegzetünk is elállt. Ferencsik János karmesteri (varázs) pálcája mintha bearanyozta volna a hangszerek zengését és végleg elbűvölt művészeink éneke. A remekművű színpadi foglalatban csupa drágakő csillogott, operánk kimutatta gazdagságát a szereposztással. Tulajdonképpen minden szereplőről külön kis tanulmányt lehetne írni, mert mindegyik tökéletesen oldotta meg feladatát. Számunkra élmény volt Fodor János ércesen zengő, fenséges Wolan-ja, szinte megdöbbentett alakításának drámai erejével Rösler Endre, akinek Loge volt első Wagner-szerepe és magávalragadott Wurga Livia szivhezszóló, szárnyaló szopránja. Régen láttunk ilyen szép színpadi

A Rajna kinese nagy jelenete
(Vajda M. Pál felvételei)

Müller Mária mint Elza
a Lohengrinben

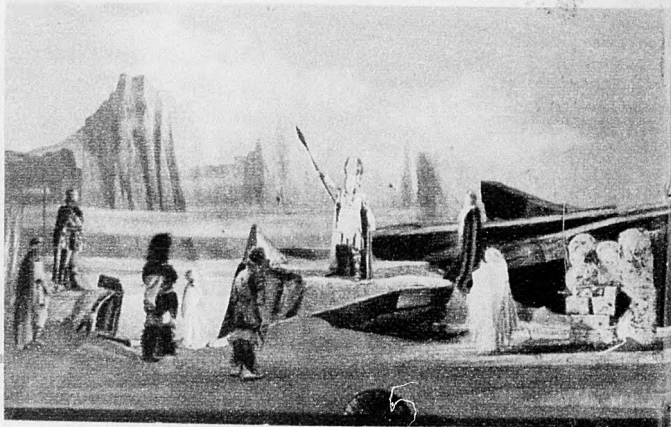
Svanholm Set. Lohengrin

jelenséget, mint ez a fiatal énekesnő.

A filharmóniai társaság ezévi műsorát műsorváltózással nyitotta meg, Dohnányi Ernő betegsége miatt. Failoni mester jebruárra tervezett hangversenyét hallottuk. Élvezetet nyújtott Viski János fiatal erdélyi szerzőnk „Enigma” című szimfonikus költeménye, amely a magyar zenének öröndes értékgyarapodását jelentti és minden ellenkező véleményekkel szemben magávalragadott Strauss „Don Quixote”-jának színpompás előadása.

A vendégművészek fellépésének sorát az Operabarátok Egyesületének díszelőadása nyitotta meg, amelyen két Istenáldotta művész, Müller Mária és Svanholm Set énekeltek „Lohengrin” fő- és címszerepét. Ugyan kevés azt mondani, hogy énekeltek. Ez a két művész megtestesíteti és maradéktalanul nyújtja mindazt, amit Wagner Lohengrin és Elza figurájába beleálmódott. Méltóan csatlakozott hozzájuk Losonezy sötét Telramund-ja, míg Némethy Ella Ortrud-jában nélkülöztük a hosszú és gonoszság elemi erejét. Az Operaház igen gazdag új színpadi keretel és rendezést adott az előadásnak, amelyet pompás lendülettel Ferencsik János vezényelt.

Beöthy Lydia

Délibál

tal
ág
is-
ni
ell
ze-
tal
a"
ge,
ör-
je-
vé-
al-
ui-
lő-
p-
tok
isa
két
ler
ne-
m-
aszt
a
és
ad-
in
no-
oz-
ca-
lla
a
re-
ag
le-
ne-
n-
ia

Eleanor Powell és Fred Astaire
TISZTELETTEL MEGHIVJÁK ÖNT ELSŐ EGYÜTTES
TÁNCOS, ZÉNÉS, DALOS FILMCSODÁJUKNAK, A
Broadway Melody 1940
CIMŰ NAGYKIÁLLITÁSÚ ATTRAKCIÓ MEGTEKINTÉSÉRE A
CORSO FILMSZÍNHÁZ
BÁRMELYIK ELŐADÁSÁRA

h

Olga Csehova
(Tobis felvétel)

KÉSZÜL AZ ELSŐ MAGYAR FILMLEXIKON

Rövidesen megjelenik a magyar könyvpiacra az első magyar filmlexikon, amely a film fejlődését, technikai, gazdasági és szellemi térhódítását ismerteti. Castiglione Henrik kereskedelmi tanácsos és Székely Sándor mérnök, a Filmlexikon szerkesztői, a legkiválóbb magyar szakemberek és szakírók egész sorát kérték fel a lexikon megírásában való közreműködésre. A közreműködést többek között a követ-

kezők vállalták el: dr Ágotai Géza főszerkesztő, Ákom Lajos zeneszerző, dr Bencs Zoltán ny. min. tan., orsz. képviselő, Boross Mihály író, Dékány András hírlapíró, dr Erdélyi István, az OMME főtitkára, Gaál Béla filmrendező, Güttler Antal igazgató, vitéz Morvay Pál igazgató, a Mozisok Egyesületének elnöke, dr Pogány Frigyes ny. államtitkár, az OMME elnöke, Rittchen Gyula főmérnök, dr Ruttkay Ödön ny. min. osztálytanácsos, dr Szabó Gusztáv műegyetemi tanár, Szetmári Jenő író, dr Tórey Zoltán m. kir. kormányfőtanácsos és még sokan mások. A Filmlexikon munkatársai már megkezdték munkájukat és a lexikon első ívei már nyomás alatt vannak.

AMATŐRFÉNYKÉPEZŐK KIÁLLITÁSA

Az egyesült magyar amatőrfényképezők országos szövetsége Petzval Józsefnek, a nagylényerejű fényképező objektív világhírű megteremtőjének emlékére művészi fényképkiállítást és színes fényképversenyt rendez a szövetség Ferencz József rakpart

Jelenet a „Havasi vadmadár”-ból
(Tobis felvétel)

VEGYES

12. szám alatti helyiségében. A kiállítás november 17-ig lesz nyitva.

KÉPEINKHEZ

Olga Csehova, a kiváló német filmszínésznő új filmet fejezett be, amely a „Bel Ami” merész és vidám alakítása után erőteljes drámai szerepben mutatja be őt.

*

Havasi vadmadár címmel Hans Steinhoff, a Koch Robert film világhírűvé vált rendezője olyan filmet csinált, amelynek *egyetlen jelenete sem készült műteremben.*

*

Cary Grant és *Carola Lombard* új filmjét „Csak névleg” címmel mutatja be a Hunnia filmköleszövő.

*

Heinrich George, a „Posta-mester” címszereplője, jelen

Zarah Leander és Willy Birgel
(Ufa felvétel)

volt filmjének budapesti bemutatóján.

*

Zarah Leander és *Stuart Mária*, *Willy Birgel* Essex gróf szerepét alakítja az Ufa nagy történelmi filmjében.

Délibáb

S FILMHIRADÓ

MARLENE DIETRICH ÚJ FILMJEI

Marlene Dietrich, a népszerű filmszínésznő visszatért Amerikába és az Universal filmgyárral kötött szerződést. Két szerep eljátszására kötelezte magát, s mindaddig, amíg a két film a közönség elé nem kerül, más gyárnál szereplést nem vállalhat. Az egyik film címe „A hét bűnös” és benne hat férfi

Heinrich George, a „Posta-
mester”

(Ufa felvétel)
ostromolja Marlene Dietrichet a Shanghai-Expressz című nagysikerű film egzotikus millőjében, a másiknak a címe pedig „New-Orleans grófnője” és izgalmas epizódot hoz abból a korból, amikor az amerikai New-Orleans városáért a franciák és angolok vívtak élet-halálharcot.

AZ UFA DISZALBUMA

Az Ufa filmvállalat pompás kiállítású, könyvnek is beillő katalógust jelentetett meg, amely igen szép képek és szö-

Délibáb

Cary Grant és Carola Lombard (Hunnia—RKO film)

veg kísérelében mutatja be az 1940—41. évad újdonságait. A katalógus anyagát Zwinz Viktor, az Ufa budapesti sajtófőnöke tervezte és szerkesztette, míg a képanyag művészi összeállítását Kiss Pál készítette el. A ritka érdekességű albumban az Ufa sztárjai filmüjdonságaik kapcsán szerepelnek. Így például Zarah Leandert mint Stuart Máriát, Willy Birgelt mint Essex grófját látjuk pompás kosztümökben. Fényképeket közöl a szép és érdekes katalógus a pénz regényéről: „A Rotschild-család” című nagyszabású filmről, a „Búvárhajók, előre!”, a „Paganini”, a „Kora Terry” című táncos filmből, amelynek Röck Marika a főszereplője, kedves fejeket a „Madarász” című

megfilmestett operettől. A művészi album a filmszakma eseményei közé tartozik.

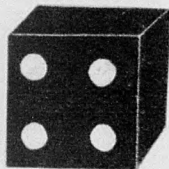
Marlene Dietrich
(Paramount felvétel)

Délibáb

az új filmekről

A DÉLIBÁB minden befolyástól mentes őszinte véleményt közöl a bemutatott filmekről. A filmeket a kocka pontjaival osztályozzuk. Minél jobb a film, annál több pontot kap. Hat pont a legjobb osztályzatot jelenti, egy pont a legrosszabbat. Kétszer hat pontot csak a legtökéletesebb filmre lehet kapni.

MENEKÜLŐ ASSZONY

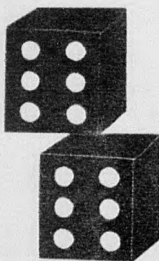

16

Edwige Feuilliere, a francia filmjátszás új büszkesége a „Menekülő asszony” című filmjével végleg meghódította a budapesti közönséget. Ez a kivételes tehetségű ragyogóan szép, fiatal színésznő egy bártuladonosnőt játszik a filmen, aki rendőrkézre juttatja barátját, majd amikor a megkezdődött külső gengszterfigura kiszabadul — az asszony menekülni próbál előle. Egy kivándorlóhajó fedélközén játszódik le a film nagyrésze, ahol az asszony találkozik életének talán első, igaz, tiszta és nagy szerelmével. A francia filmek nem szeretik a happy-endet. Itt is gondoskodik a rendező arról, hogy a film végén eldördülő revolverlövés bosszúságot keltsen a nézőben. A filmnek az izgalmasnak látszó mese ellenére főleg a hölgyek körében lesz nagy sikere. Égyébként Edwige Feuilliere-n kívül a züllött zokét játszó remek színész kedvéért is érdemes megnézni a filmet.

(Gy.)

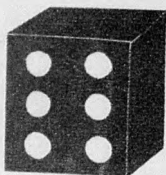
HAZAJÁRÓ LÉLEK

Élmény

A „Halálos tavasz” kivételes sikere után nagy érdeklődéssel várta a közönség Zilahy Lajos új filmjét s szokatlan kíváncsisággal tekintett Karády Katalin második filmszereplése elé. Örömmel kell megállapítanunk, hogy nem csalatkoztunk sem Zilahyban, sem Karádyban. Beszédés bizonyítéka ez a film, mit jelent az, amikor az író idegen rendezői befolyástól mentesen, szabadon valósíthatja meg elgondolásait. Zilahynak ez az első filmje, amelynek nemcsak rendezését végezte teljesen önállóan, hanem a gyártásnak minden művészi ágát is maga irányította. Karády Katalin sokkal nagyobb skálájú tehetséget mutat, mint a „Halálos tavasz”-ban. Könnyelmű élete után megtisztul az igaz szerelemben, őszintén győtrődik a feltékenység lélekölő gyanúsításainak nyomasztó terhe alatt, az összecsapásokban erőteljesen drámai s még kitűnőbb, amikor megkísérti régi könnyelműsége és viaskodnia kell lelkiismeretével, hogy le ne térjen az asszonyi hűség útjáról. Páger Antal számára sem írtak ennél színesebb, gazdagabb szerepet, ami próbára teszi a tehetséget s egyúttal bőséges alkalmat nyújt a remek színészi képességek érvényesülésére. Somlay főlényesen kitűnő öregedő asszonybolondító. Zilahy új felfedezettje, Ércz Lajos is megállja a helyét az első vonalbeli együttesben. Vaszary Piri és Mály Gerő házaspárja és Bihary József levélhordója a finom humort szolgálják a filmben, amely felejthetetlen élményt nyújt mindenki számára. (K.)

BROADWAY MELODY 1940

Káprázatos

Fred Astaire és Eleanor Powell káprázatos kiállítású és rendezésű filmben lép először együtt közönség elé. Táne, táne és táne következik sűrű egymásutánban és derű, mosoly, kacagás. A Metro-gyár túltett minden eddigi táncos, énekes filmjén, amit Broadway Melody címen boosított évenként a közönség elé. Fred Astaire, ha lehet, még táncosabb lábú, mint valaha. Forog, steppel, mosolyog, olyan gamenes, mint a legpárizsibb diák. A „géppuskalábú” Eleanor Powell pedig a modern táne legtitkosabb rejtelmébe vezet bennünket. A mese nem fontos, történjen csak annyi, hogy két szerelmes másfélórán keresztül azért táncol, hogy a végén egymásé lehessen, már kész is a revüfilm meséje. A film kiállításában sem költséget, sem fáradságot nem kíméltek. Kitér az ember szeme, eláll a szava, ha a tükörszínpad-jelenet esodáira gondol. Azt csak Amerikában lehet megcsinálni, csak ott van rá pénz. Aki szereti a csillogást, a ragyogást, a tánctobzódást, az azonnal váltsa meg a jegyét a Corsóba, aki pedig nem szeretne az ilyesmit, az is menjen el, mert mingyárt táncpárti lesz. (h.)

MAGYAR RÁDIÓMŰSOR

NOVEMBER 3-tól 9-ig

VASÁRNAP

BUDAPEST I.

8.00: Ébresztő. Szózat. Hang-
lemezek. 1. Fige György: Magyar ábránd (Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vez. a szerző); 2. Kacsóh Pongrácz—Sassy Rákóczi megtérése (Kalmár Pál); 3. Zakál Dénes feldolg.: Északi népdal (hegedű: Jancsinn Ferenc); 4. Hlatky Endre: Isten megáldja (Zsindely Ferenc verse), dal (Úrvarday Tibor); 5. Kodály: Háry János, borsdallal (Palló Imre); 6. Bartók: a) Este a székelyeknél; b) Medvetánc (zongora: a szerző); 7. Gyöngy Pál: Domboldalon áll egy öreg nyárfa (Zágon verse, kertészuccai polg. fiúskola énekara, vez. Borus Endre); 8. Pazeller: Herkulesfürdői emlék, keringő (Dol Dauber zenekara); 9. Kálmán Imre: Száll a fekete éjben egy sötét madár, dal (Kovács Dezső); 10. Jacobi—Bródy—Martos: Leányvásár, kettős (Szabó Lujza és Szédő Miklós dr.); 11. Nagypál Béla: Kislány, halld a muzsikát (Kulinyi verse, Cselényi József); 12. Vincze Zsigmond—Kulinyi: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország, dal (Lauris Lajos).
8.45: Hírek.
9.00: Görög katolikus egyházi ének és szentbeszéd a főcecal Szent Flórián görögkatolikus magyar plébániatemplomból. A szentbeszédet Tótni Pál hittanár mondja.
10.00: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök.
11.00: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet mise után P. Tornósy Gyula S. J. mondja, énekel a templom énekkara Faludi Béla vezetésével.
12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Nagy Izabella és Cselényi József magyar nótákat énekel, kísér Sára Elemér orgánzenekara. Közben kb.:
1.05: „Rádiókrónika.” Elmondja Papp Jenő.
1.45: Hírek.
2.00: Hanglemezek.
3.00: „Mételykór elleni véde-

kezés.” Kotlán Sándor dr. egyetemi tanár előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.

3.30: Szalónötös. 1. Shubert: Induló; 2. Országh Tivadár: Keringő; 3. Székely Imre: Molnárdal; Furulyás; 4. Kreisler: Szép rozsmaring; 5. Rust: Üveggolyótánc.

4.00: Hangképek a nemzeti labdarúgó bajnokság egyes mérkőzéseiről. Beszél Pluhár István és Legényei József dr.
4.30: „A kereskedő hivatása.” Krisch Jenő előadása. Közművelődési előadásorozat.

5.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Honvédműsor.

6.00: „Erdély nagy tréfames-tere.” Gyallay Domokos elbeszélése.

6.35: B. Rác Lili zongorázik.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Sporteredmények.

7.30: „Operatrézfetek.” A Székesfővárosi Zenekart vezényli Polgár Tibor. Közreműködik Honthy Hanna, Orosz Vilma, Antók Ferenc, Csóka Béla.

8.00: Lóversenyeredmények.

8.40: Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II.

11—12.00: A székesfővárosi Tűzoltózenekara. Vezényel Magyar László Dénes.

12.05—12.35: Levente rádió-félóra. Részletek a római Foro Mussolinin 1940 október hó 15-én tartott leventebemutató műsorából. Az előadást vezeti Borsos Miklós. Közreműködik: a X. ker. Ganz vállalati leventeegyesület énekkara, a vezényel Kotecz Ferenc és a

Honthy Hanna

7.30

IV—IX. ker. leventeegyesület zenekara, vezényel Hartay Rezső.

3.05—3.25: Szalónötös.

3.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

3.30: Az Operaház október 22-i előadásának közvetítése. Hangfelvétel. Müller Mária, kamaraénekesnő és Svanholm Set kamaraénekes közreműködésével. „Lohengrin.” Dalm három felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Wagner. Fordította Lányi Viktor. Az előadást vezényli Ferencsik János. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv. Személyek: I. Henrik — Vitéz Tibor; Lohengrin — Svanholm Set; Brabanti Elza — Müller Mária; Gottfried herceg — Gál Andor; Telramund Fridrik — Losonczy György; Ortrud, felesége — Némethy Ella; A király hirtetője — Hamory Imre.

A II. felvonás után

6.00: Hírek.

6.10: Az operaelőadás III. felvonásának közvetítése.

7.15: „Prohászka Ottokár, a magyarság örök ítélője.” Dobai János dr. előadása.

7.45: Farkas Béla elgányszene-kara. Közben:

8.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

KASSA (259.1 m.)

9.00—10.00: Azonos Budapest I. műsorával. (8.45-kor hírek.)

10.00: Egyházi énekek a Premontrai rend kassai templomából.

11.00: Hanglemezek.

11.15: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.

11.35: Hanglemezek.

Kb. 11.45: „Magyar kincstár.” Részletek Déryné naplójából. (Felolvasás.)

12.05—12.35: Levente félóra. Átvétel Budapest II.-ről.

12.35—12.45: Azonos Budapest I. műsorával.

3.45: „Az el nem sodort falu.”

Közvetítés a Kassa melletti Makranc községből. Beszél Schalkházi Lipót.

Kb. 4.15—9.00: Azonos Budapest I. műsorával.

ROVIDHULLÁMU MŰSOR

A HATÁ hívójeles adóállomáson,

9.125 kilohertuson, 32.88 mé-

teren. Középeurópai időszámítás

szerint éjjel 12—1.20-ig és

1.30—3 óráig.

NAGYSZABÁSÚ SZINHÁZI PÁLYÁZATUNK A BORITÉK BELSŐ OLDALÁN. MINDEN HÉTEN 300 PENGŐS KÉSZPÉNZJUTALOM ÉS KÖNYVEK. AZ I. HETI PÁLYÁZAT NYERTESEINEK NÉVSORA A KÖVETKEZŐ SZÁMBAN!

HÉTFŐ

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
- 7.00: Hírek. Közlemények. E-trend. Hanglemezek. 1. Kraul Antal: Magyar díszmenet-induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Pigeidy Sándor); 2. Lanner: Udvari báli táncok, keringő (Marek Weber zenekara); 3. a) Horthy Miklós táborában; b) Horthy Miklós kormányzó ur; c) Jól van dolga; d) Geregenesí ucca; e) A pápai Koronára süt a nap (Honvéd Cserkész Orszvezetői Kar); 4. Platen: Norag-induló (Woltschaeh fúvózenekara); 5. a) De szeretnék rámás eszímát viselni; b) Vékony heja van a piros almanak; c) Barna legény vagyok, csardások (Magyarú Imre cigányzenekara); 6. Lőrincz Pál: Emresz Károly induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Pongrácz Géza).
- 10.00: Hírek.
- 10.20: „Utazás Háromszékben 60 évvel ezelőtt.” Felolvasás.
- 10.45: Hogyan szórakoztassa a szülő gyermekét.” Mádyne Vass Roza előadása.
- 11.10: Nemzetközi vízjelző-szoigálat.
- 12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
- 12.10: A rádió szalózenekara. Közben:
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés, időjárás- és vállásjelentés.
- 1.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Adorján Sándor: Kolozsvárnak tart a sereg, induló; 2. György Oszkar: a) Keringő; b) Keleti intermezzo; 3. Szentirmai: II. magyar tánckalária; 4. Stephanides Sándor: Szere-nád; 5. Rosner K.: Spanyol rapszódia; 6. Eördögh János: A vidám trombitás; 7. Siede: Amit a virágok meselnek, keringő.
- 2.30: Hírek.
- 2.45: Műsorismertetés.
- 3.00: Arfolyambírek, pael áruk, élelmiszerek.
- 3.20: Csorba Gyula cigányzenekara.
- 4.15: Diáktéfora. „Híres kereskedők.” A Mitcu-család. Kis-

- leghi Nagy Dénes dr előadása.
- 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 5.15: Táncelemezek. Közben: 5.30: Rádío a rádólóról.
- 5.55: „Szeresd a katonát.” Padányi Jenő vezérkari százados előadása.
- 6.15: „Egy nótaszövegíró emlékei.” Farkas Imre előadása. Közreműködik Badits Gyula (ének) és Sárközi Gyula cigányzenekara.
- 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
- 7.20: Szabó Pál gondolkázik zongorakísérettel. 1. Henry Eccles: g-moll szonata; 2. Rajter Lajos: Négy magyar nepdal; 3. Chopin: Nocturno; 4. Davidov: Szökőkútnál.
- 7.40: „Szamárbőr.” Hangjáték. Balzac regénye és Harsányi Kálmán fordítása nyomán rádiószínpadra alkalmazta és rendezte Barsi Ödön. Személyek: Raphael — Timár József; Pauline — Horváth Magda; Jonathan — Nagy Adorján; Kalmár — Földényi László; Tanár — Bazsaj Lajos; Fürdőorvos — Gárday Lajos; Öregasszony — Gyöngyössy Erzi; Első hang — Bókay Ferenc; Második hang — Kowách Ernő; Harmadik hang — Harasztos Gusztáv; Negyedik hang — Baló Elemér; Ötödik hang — Lázár Tihámér; Hatodik hang — Fáy Béla; Kocsis — Pataky Ferenc.
- 8.40: Hírek, időjárásjelentés.

BUDAPEST II.

- 5.25—5.55: Német nyelvoktatás. Szentgyörgyi Ede dr előadása.
- 6.00: Hírek.

Timár József

7.40

- 6.10: Vándorné Szathmáry Aranka énekel zongorakísérettel.
- 6.30: „A Marco Polo fedélzetén.” Borbély László uttleírása. Felolvasás.
- 7.00: Hanglemezek. 1. Bizet: Carmen, virágaria (Richard Crooks); 2. Meyerbeer: Dinora, aria (Galli-Curci); 3. Schubert: A muzsikához (Svéd Sándor); 4. Brahms: g-moll rapszódia (zongora: Backhaus); 5. Breton: La Dolores, madrigál (Fleta); 6. Leoncavallo: Bajazzók, prólog (Mario Basiola).
- 7.30: „Itégl magyar szölművelés és borkereskedelem.” Farkas László dr előadása.
- 8.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
- 8.25: Szórakoztató hanglemezek. 1. Sileus: Egy kis szerelem (Ilja Livsakov zenekara); 2. Borongós alkony, esti dal (énekszólo pengetés kísérettel); 3. Pistoia: Pillangó, muzurka (Villioi-együttes); 4. Benatzky: Dal és lassú fox (Zarah Leander); 5. Albano—Chiurazzi: Canzone (Carlo Butti); 6. Pörschmann: Harmonikafox (harmonika: Pörschmann, xilofon: Sommerfeld); 7. Kleine: Bobby, jazzdal (Rosita Serrano); 8. Blume—Lüling: Zöld a mező, dal (Alfred Beres zenekara vibratonszóloval, ének: Baebler); 9. Bruhne—Willy: Olasz filmdal (Myriam Ferretti); 10. Schisa: Keringő (Wolmer zenekara, ének: Da Crivel és Mori).

KASSA (259.1 m.)

- 10.10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)
- 11.05: „Az ungvári Gyöngyösi István Irodalmi Társaság.” Szenássy Barna dr előadása.
- 11.20: Hanglemezek. Operarészletek.
- 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
- 12.00—5.15: Azonos Budapest I. műsorával.
- 5.15: Drumár Sári hegedűl, zongorán kíséri H. Hemerka Mária.
- Kb. 5.40—9.00: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívőjeles adóállomáson, 9.125 kiloehtluson, 32.83 méteren. Középeurópai időszámítás szerlut éjjel 12—1.20-ig és 1.30—3 órálg.

Az IDÉNY egyik legsikeresebb operettjét közvetítette a rádió a Fővárosi Operettszínházból. „Fiatalság-bolondság”, ez a címe Eisemann Mihály és K. Halász Gyula három felvonásra kerekített zenés, bohókás, jókedvű alkotásának, amely a hangszórón keresztül is meghódította a közönséget. A rádióhallgatók hatalmas tábora mindig örömmel fogadja a rádióon keresztül elhangzó operettközvetíté-

seket, annak ellenére, hogy ezek nem mindig tökéletesek. A színpadon nincsenek meg a zárt stúdió lehetőségei. Ennek ellenére kitűnőnek mondhatjuk az előadás közvetítését. Déri Sári, Gombaszögi Ella, Latabár Kálmán, Kiss Manyi és Angyal-Nagy Gyula és a többi tehetséges szereplő megszerezték a rádióhallgatók óriási táboraának elismerését is.

K E D D

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek. 1. Huber Sándor: Magyar hősök, induló (rendőrzeneke, vez. Szöllőssy Ferenc); 2. Rhode: Rózsakirálynő bevonulása (Woltschach fúvózenekara); 3. Heinemann: Szárnyra magyar, induló (Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vez. Pongrácz Géza); 4. Jussenhoven: Búzavirág, keringő (bécsei Bohém-zenekar); 5. Oschelt: Dicsőség, induló (Fuhsel katonazenekar); 6. Fricay Richard: A volt 69. gyalogezred indulója (Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vez. Fígedy Sándor).
 10.00: Hírek.
 10.20: „A nő és a jogi pálya.” Vass Olga dr előadása.
 10.45: „Divattudósítás.” Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Hímnusz. Időjárásjelentés.
 12.10: Hanglemek.
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Ártolyanhírek, piaci árak, élelmiszerek.
 3.20: „Mit főzzünk.” Háziasszonyok beszélgetnek.
 3.55: A Melles Béla zenekar. Vezényel Vincze Ottó.
 4.10: Gyermekdelután. „Rege a csodaszarvasról.” Hangjáték. Irta Manga János. Vezető Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Beresényi Irén és Gáspár Ilona cimbalomkettőse. 1. a) Nincs a pusztán rózsabokor; b) A babámnak egy szavára; c) Jóestét kívánok, csárdás; 2. Rachmaninov: Prelüd; 3. a) Pfiütsich: Nincs cserepes ta-

- nyám; Volt nekem két ökröm; Darázs: Érik a búzagalász; Fráter: Ott, ahol a Maros vize...; 4. Haber Rudolf: Puszta élet, magyar tánc.
 5.40: „A világháború közéletmezése.” Kozma György előadása.
 6.00: A rádió szalózenekara. Vezényel Bertha István. Közreműködik Szabó Miklós(ének).
 6.25: „Erdély ipura.” Varga István dr egyetemi rendkívüli tanár előadása.
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: Székesfevárosi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Albert Ferenc (hegedű). 1. Mozart: Figaro házassága, nyitány; 2. Mozart: D-dur hegedűverseny; 3. Gyopár László: Szerenád (bemutató); 4. Ravel: Couperin sírjánál, szvit; 5. Csajkovszkij: Romeo és Júlia, nyitányfantázia.
 8.40: Hírek, időjárásjelentés.

BUDAPEST II.

- 5.15: Ruszin hallgatónak. 1. „Felvilágosodott abszolutizmus Magyarországon.” Zsupán Natália előadása; 2. Hanglemek.
 5.35: Takács Erzsébet énekel zongorakísérettel. 1. Schubert: Szerelmi üzenet; 2. Brahms: Bölcsődal; 3. Liszt: A Rajna szép vízében; 4. Liszt: Szeress; 5. Tarnay Alajos: Haidé (Endrődi Sándor verse); 6. Strauss Richard: Ajánlás; 7. Schack Manka: Székely rin-

Albert Ferenc

7.20

- gató (Jékey Vilma verse); 8. Bródy Miklós: Pitypalatty (Endrődi S. verse).
 6.00: Hírek.
 6.10—6.40: A földmívelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
 6.40: Francella nyelvoiktatás. Garzó Miklós dr előadása.
 7.05: A József nádor 2. honvédegyezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Franz Károly: Gőrgy Artur induló; 2. Thomas: Raymond, nyitány; 3. Ziehrer: Bécsi lányok, keringő; 4. Nagypál Béla: Túrtainduló; 5. Seregi Artur: Az én notám, magyar népdalegyveleg; 6. Turay Mihály: Turul induló. Közben:
 7.30: Újévetversenyeredmények.
 8.00: Hírek német, olasz, angol, és francella nyelven.
 8.20: Lendvai Jóska cigányzenekara muzsikál.

KASSA (259.1 m.)

- 10.00—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek).
 11.05: „Rimaszombat városképe.” Kozlay Kálmán előadása.
 11.25: Hanglemek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—12.10: Azonos Budapest I. műsorával.
 12.10—1.20: A 21. honvédegyezred zenekarának műsora, vezényel Hadányi Antal. 1. Keller: Vigjátéknyitány; 2. Rosas: A hullámok felett, keringő; 3. Strauss János: Cigánybáró, egyveleg; 4. Fucsik: Údvölet az Elba mellől; 5. Pécsi: Magyar gyöngyök, egyveleg; 6. Bayer: Babatündér, egyveleg.
 12.40: Hírek Budapest I.-ről.
 1.20—5.40: Azonos Budapest I. műsorával.
 5.40: Hanglemek. Filmdalok és jazzszámok.
 6.10—6.40: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II.-ről.
 Kb. 6.40—9.00: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLAMU MŰSOR

A HAT4 hívójelű adóállomáson, 9.125 kilohertuson, 32.83 méter. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

AZ ISMERETLEN rádióhallgató ismét a levélíráshoz folyamodva tisztelettel kérdi a rádió tek. igazgatóságától, hogy miért csak reggel 8-kor ébred vasárnaponként a műsor. Most, hogy esténként három óra hiányzik a műsoradásból, legalább vasárnap reggel adnának egy órával korábban, mint eddig. Az ismeretlen rádióhallgató a külföldi rádiókra hivatkozik, ahol már reggel hét órától ömlik a vidám, könnyű muzsika. A vasárnap reggeli hétórás kezdés nem jelent lehetetlen kívánságot, úgyhogy reméljük, az illetékesek foglalkozni fognak ezzel a kéréssel.

Déliláb

A VADÁSZBABONÁKRÓL kapunk a közeljövőben érdekes előadást a rádió műsorában. Valószínűleg sokan tudják, hogy a vadász a legbabonásabb emberfajta a világon. A vadászszerencséhez nemcsak az szükséges, hogy a vadász jól tudjon célózni. Hiába a legremekebb célzó tudomány, ha a vadász útközben fekete macskával találkozik. Óreg cigányasszony szerencsét hoz, vöröshajú legény jelenléte azonban a legfinomabb puszkagolyót is a cél mellé küldi. A mulatságos, érdekes előadás novemberben kerül közvetítésre a rádió műsorában.

SZERDA

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
- 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek. 1. Fricsay Richárd: Hej, liba, induló (Hunyadi János 9. honvédegyalozred zenekara, vez. Fricsay Ferenc); 2. Noack: Aranytündérke lakodalma (xilofónművész-zenekar); 3. Csermák—Káldy: Diszpaltás (Magyar Imre cigányzenekara); 4. Cirenei—Műl: Győzelmi induló (olasz esendőrzezenekara, vez. a szerző); 5. Joyce: Oszi álom, keringő (bécsi Bohém-zenekar); 6. Fígedy Sándor: Vitézvári Simonyi Öbester, lovassági díszinduló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. a szerző).
- 10.00: Hírek.
- 10.20: „Történet az állatvilágból: Hangok az éjszakában.” Irta Nyáry Andor. Felolvasás.
- 10.45: „Hamisított régiségek.” Felolvasás.
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
- 12.10: Balalajkazenekar. Közben:
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
- 1.30: A Mária Terézia I. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Marthon Géza: Hódolati induló; 2. Ruzitska József—Siklós Albert: Béla futása, nyitány; 3. Volkmann: a) A jönső; b) Keringő a II. szerenádából; 4. Müller Károly: Elégia; 5. Lányi Ernő: Mese; 6. Jatzkó Rezső: Tábortűz Bugacpusztán (tárogató: Egerváry József); 7. Barna I.: Repülj, feckém, ábránd; 8. Pongrácz Géza: vitéz Littay induló.
- 2.30: Hírek.
- 2.45: Műsorismertetés.
- 3.00: Ártolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.
- 3.20: Tokl-Horváth Gyula cigányzenekara.

- 4.10: „Asszonyok tanácsadója.” Arányi Mária előadása.
- 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 5.15: A rádió szalózenekara. 1. Schultze: Struwelpeter, nyitány; 2. Dostal: Szép május, keringő; 3. Rust: Kolibri, zenekép; 4. Lehár: Hercegisasszony, egyveleg; 5. Kretler: Indulófox.
- 6.00: „Ágg szakállak bölesesége.” Gulácsy Irén elbeszélése.
- 6.20: Gáspár Lajos cigányzenekara muzsikál, **Bujka Márkus tárogatózik**. Tárogatószámok: Erdélyi kuruc tánc; Áll előttem egy virágszál; Rákóczi, Beresényi; Zavaros a Bodrog; Thegze-Gerber: Gyógyítgatom a lelkemet; Dóczy: Szőke lány; Repülj feckém; Sir a kislány a Balaton partján; Bihari János: Beresényi nő-tája.
- 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
- 7.20: Énni Marietta énekel jazzhármas-kísérettel. 1. Kardos István: Eljön az ősz (Szabó Miklós verse); 2. Ráday László: Vádolom a szivedet, tangó; 3. Sipos István—Vécsy Ernő: Jöjj hát (Illiczyk verse); 4. Frankie Carle: Hajnali szerenád (Konrád Péter verse); 5. Bechtold Károly: Mondd mit ér a legszebb róza, angolkeringő; 6. Horváth Jenő: Ha tudsz a boldogságról mesélni (Rákóczi János verse); 7. Buday Dénes: Jó éjszakát (Szilágyi László verse).

10.20 Nyáry Andor

HALOTTAK NAPJÁNAK műsorát a rádió a kegyelet jegyében állította össze. Táray Ferenc „Versek a halálról” címmel a költészet legjobb remekműveit szavalta el. Vaszy Viktor az Egyetemi Énekkarok élén Palestrina, Martini és Kodály műveket dirigált. Vaszy Viktor eddig is egyike volt a lekitünőbb magyar karmestereknek. Bámulatos, hogy az Egyetemi Énekkarok is milyen sokat fejlődtek vezetése alatt.

HANGLEMEZEKBŐL úgy a nehezebb, mint a könnyebb muzsika terén bő választékot kaptunk a héten. Örömmel tapasztaljuk, hogy a rádió hanglezmezosztálya egyre jobban gazdagodik és így elhalkul a régi panasz, hogy ugyanazt a művet kénytelenek volnának gyors egymásutánban többször is hallani. Különösen a Wagner rajongók lehetnek meglepődve, mert a héten legtöbbször a zseniális német muzsikusk művei szerepeltek a rádió műsorában.

- 7.40: „Veesy Ferenc hegedül.” Előadás hanglemekzekkel.
- 8.40: Hírek, időjárásjelentés.

BUDAPEST II.

- 5.30: „Kabakosok a virágokertben.” Irta Natter-Nád Miksa. Felolvasás.
- 6.00: Hírek.
- 6.20—6.50: Olasz nyelvoktatás. Gallerani Bonaventura előadása.
- 7.00: Strauss Richárd: Don Juan, szimfónikus költemény. (amsterdami Concertgebouwzenekara, vez. Mengelberg.) Hanglemek.
- 7.20: „Munkácsi Párizsban.” Farkas Zoltán előadása.
- 7.45: Sinkó János harmonikaszámal.
- 8.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 8.20: A Magyarországi Munkásdalogyletek Szövetsége képviselőletében a **Kőbányai Általános Munkás Dalogyletnek** kara. Vezényel Weninger Károly. 1. Silcher Frigyes: Távolban; 2. Horváth Akos: Ellobban az életem lángra (magánszólam: Roccs Antal); 3. Storch: Éjjeli varázs; 4. Szent-Gály Gyula: Szülőföldem; 5. Kiss Dénes: Két izlandi bölesódal; 6. Bartók: Huszárnóta.

KASSA (259.1 m.)

- 10.00—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)
- 11.05: „Kipusztult állatok emléke nyelvünkben.” Lukács Dezső dr. előadása.
- 11.20: Hanglemek. Magyar nóták.
- 11.40—12.00: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
- 12.00—5.15: Azonos Budapest I. műsorával.
- 5.15: Suhayda Mária zongorázik. 1. Beethoven: d-moll szonáta; 2. Liszt: Funerailles.
- 5.40: Hanglemek. Operett-részletek.
- 6.00—9.00: Azonos Budapest I. műsorával.
- RÖVIDHULLÁMU MŰSOR**
A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertzesen, 32.88 méterre. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

CSÜTÖRTÖK

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 1. Fiala János: Magyar induló (Rendőrzeneke, vez. Szöllőssy Ferenc); 2. Gungl: Amorettek tánca, keringő (Marek Weber zenekara); 3. Dankó Pista—Fiala János: Egy cica, két cica, induló (Rendőrzeneke, vez. Szöllőssy Ferenc); 4. Král: Brucki induló (fúvőzsenekar); 5. a) Kossuth Lajos azt üzente; b) Csinom Palkó; c) Édesanyám, ha bejön Egerbe; d) Jaj, de jó a huszárnak, katonanóták (Honvéd Cserkész Őrszervezői Kar); 6. Fahrbach: Búcsúinduló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Fígedy Sándor).

10.00: Hírek.

10.20: Bartók József elbeszéléséből: „Viszontlátás”. Felolvasás.

10.45: „Bálnavadászat.” Fazekas István előadása.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Rendőrzeneke. Vezényel Szöllőssy Ferenc. 1. Kraul Antal: Zászlónk, induló; 2. Stephanides Sándor: Magyar nyitány; 3. Morena: Quintessenciák, egyveleg; 4. Erkel Elek—Szöllőssy: Részletek a „Falurossza” c. népszínmű zenéjéből; 5. Michaelis: Erdői kovácsműhely; 6. Szöllőssy Ferenc: Rendőr díszmenet, induló. Közben: 12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.

1.30: Hanglemezek.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

3.20: Beszkártzenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Pécsi József: Eljen a hadsereg, induló; 2. Lehár: A zongoratanító, nyitány (zongoraszó); Weninger Károly; 3. Kesztyer Lőrinc: Ábránd Schubert magyar vonatkozású műveiből;

4. Strauss József: A szita-kötő, mazurka; 5. Desormes: Mandolin-polka; 6. Ganne: Huszár-keringő.

4.15: Ruszln hallgatóknak. 1. „Magyar szabadságharcok.” (Boeska, Bethlen, Thökoly, Rákóczi.) Gogolák Lajos dr előadása; 2. Hanglemezek.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszln nyelven.

5.15: Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzenekara.

5.35: „Erdély virágai.” Berei Soó Rezső dr egyetemi tanár előadása.

6.05: „Szántóföldi takarmány-termesztés.” Rádiótanfolyam. 1. rész. Sulyok Elemér gazdasági tanár előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.

6.30: „Látogatás a leghíresebb erdélyi Teleki-kastélyban.” Közvetítés Gernyeszegről. Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Lóversenyeredmények.

7.30: Névay Ilonka zongorázik.

7.50: Erdélyi írók estje. Közvetítés a Városi Színházból. 1. Szózat. Énekli az Acélhang dalárda Noseda Károly dr vezetésével; 2. Megnyitó beszéd. Elmondja Kállay Miklós dr ny. miniszter; 3. „Erdélyről.” Báró Kemény János beszéde; 4. a) Erdélyi aratás; b) Magános fenyő; c) Né félj; d) Lőfűrésztes c. verseit előadja Tompa László; 5. „Erdői emberek” c. szatiráját felolvassa Molter Károly.

8.40: Hírek, időjárásjelentés.

Névay Ilonka

7.30

BUDAPEST II.

4.15—4.45: Hanglemezek. 1. Bach: Tavasz ébredése, románc (Paul Godwin zenekara); 2. Grothe: Százszernyi fehér virág, dal (Kardos-együttes); 3. Flotow—Thomas—Moore: Rózsa-ária a „Marta” c. operából (vonószeneke); 4. Lincke: Isola Bella, románc (Karl Schmitt-Walter); 5. Kleine: Mese és szerelem, chanson (Mimi Thoma); 6. Mateo: Blanca flor, mexikói dal (Hans Busch zenekara); 7. Kockert: Tintoretto, intermezzo (szalonzeneke); 8. Stecconi: Lluvia de otono, tangó (Oscar Joost tangózenekara); 9. Deltour: Pepito, pasodoble (Jean Steurs zenekara).

5.15: Jókai és Erdély Clauser Mihály dr előadása.

5.45: Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzenekara.

6.00: Hírek.

6.10—6.30: Olasz filmdalok hanglemezeiről.

6.40: Angol nyelvtanítás. J. W. Thompson előadása.

7.00: A rádió szalonzeneke.

1. György Oszkár: Induló; 2. Szabó Ernő: Székely ballada; 3. Becce: Capri emlék; 4. Strauss János: Denevér, egyveleg; 5. Kemény Akos: Tangó; 6. Ifj. Szabó Béla: Keringő-rapszódia; 7. De Fries: Slowfox; 8. Brahms: Magyar táncok (2., 3. és 8.).

8.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.

8.25: Máday Sándorné Zlpernovszky Fülöpke—Szécsy Magda kamarahármas. 1. Arne: Trioszónata; 2. Mozart: D-dur szonáta.

KASSA (259.1 m.)

10.00—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: Szlovák hallgatóknak: „Mátyás király a nepmondákban.” Kolompos János előadása.

11.25: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—4.15: Azonos Budapest I. műsorával.

4.15: Magyar tánclemezek.

4.45—9.00: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertuson, 32.88 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12—4.20-ig és 1.30—3 óráig.

MIT KAPUNK a soron következő hét rádió műsorában. Vasárnap Bajor Gizi színes, kedves csevegését hallhatjuk, hétfőn Comensoli Mária zongorázik az Operaház zenekarának kíséretében. Kedden Dullien Klára hegedül, este Pados Pál „A pusztai éneke” című ötrészes hangjátékát hallhatjuk. Szerdán Feszty Masa Laborfalvy Rózáról beszél, este Budinszky Sándor a Békás szoroshól ad hely-

színi közvetítést. Csütörtökön Máriy Oszkár dr. egyetemi magántanár a fasizmus alkotásairól tart érdekesnek ígérkező előadást. Pénteken Apponyi Albertről beszél Pongrácz Kálmán, este kitűnő műsoros előadást kapunk. Szombaton Gronovszky Iván a zenélőórakról tart — zenélőóra kísérettel — érdekes előadást.

PÉNTEK

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. I. Kraul Antal: Zrínyi-induló (Hunyadi János 9. honvédszalógezenred zenekara, vez. Fricsay Ferenc); 2. Bihari János: Mikor a pénz elfogyott, csárdás (Magyar Imre cigányzenekara); 3. Kirsten: Öreg katonák, induló (fúvoszenekar, vez. Woitschach); 4. Granados: Spanyol keringő (bécsi Bohém-zenekar énekegyüttesel); 5. Noack: Törpék díszszelése (Ferdý Kaufmann zenekara); 6. Kraul Antal: Bakanóták, induló (Mária Terézia 1. honvédszalógezenred zenekara, vez. Figeýi Sándor).
10.00: Hírek.
10.20: „Sirályok szigetén.” Monostory Margit előadása.
10.45: „A téli fürdőkurák.” Irta Moll Károly dr. Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangzó. Hímnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Szabó Sándor hegedülzongorakísérettel. 1. Beethoven: D-dúr szonáta, 12. mű; 2. Vecsey: A honvágy dala; 3. Dvorák: Dumky; 4. Paganini—Kreisler: XIII. caprice.
12.40: Hírek.
12.55: Puky Judit zongorázik. 1. Bortkiewicz: Polonaise; 2. Liszt: Asz-dúr koncerttűd; 3. Mendelssohn: Rondo capriccioso.
1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30: A rádió szalózenekara. 1. Gebhardt Rio: Az infánsnő születésnapja, nyitány; 2. Jacobi: Leányvásár, keringő; 3. Lehár: Frásquita, egyveleg; 4. Wissmüller Mihály: Tréfás tánc; 5. Aghházy Júlia: Angol keringő; 6. Szűcs János: Tangó szerenád; 7. E. Fischer: Nagyvárosi romantika; 8. Maxen: Bella Donna, pasodoble.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Ártolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.
3.20: „Mit főzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.
3.25: Hanglemezek. I. rész: hanglemezek. II. rész: jazzszámok.

A SPORTKEDVELŐK a jövő hónapban megkapják legizgalmasabb csemegéjüket. A rádió igazgatósága már elintézte az olasz futbalszövetséggel a decemberi magyar-olasz mérkőzés közvetítésének ügyét. Az izgalmasnak ígérkező nagy küzdelem, amely Itália két

4.10: „Magyar helyesírás.” Fekete Miklós dr előadása.

Utána: Ifjúsági közlemények.
4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Ifjúsági Énekkarok. Közreműködik a budapesti piarista gimnázium énekkara. Faludi Béla vezetésével. 1. Josquin des Prés: Ave verum; 2. Victoria: Ave Maria; 3. Claude le Jeune: Elműlik minden (Kerényi György fordítása); 4. De Monte: Hajnali zsoltár (Faludi Béla fordítása); 5. Bartók: Madárdal; 6. Kodály: Esti dal; 7. Erdélyi népdalok; a) Most jöttem Erdélyből; b) Repülj, madár; c) Egy gyenge kismadár; d) Felszántom én a szebeni; e) Tólem a nap; d) Éjjel azt álmodtam (Veress feldolgozása); 8. Bárdos Lajos: Ablak alatt.

5.45: „Gibraltártól Szueziig.” Somogyi József dr előadása. Felolvasás.

6.15: Sportközlemények.

6.25: Nagyvárosi hangképek. Helyszíni közvetítés az új magyar Szigligeti Színház megnyitásáról.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Külügyi negyedóra.

7.30: A Filharmóniai Társaság hangversenyének ismertetése.

7.35: A Filharmóniai Társaság hangversenye. Közvetítés az Operaházból. I. rész. Vezényel Guí Vittorio. Közreműködik Wurga Livia, Rösler Endre, az Operaház tagja és a Székesfevárosi Énekkar. 1. Debussy: Ibéria; 2. Antos Kálmán: Haláltánc; 3. Guí: Cantata (előszőr).

8.40: Hírek, időjárásjelentés.

Rösler Endre
(Vajda M. Pál felb.)

BUDAPEST II.

5.15: „A zöldkeresztes cukor és tej egyévi pályafutása.” Hepp-Baján Ernő dr miniszteri tanácsos előadása.

6.00: Hírek.

6.15: Gyorsírótanfolyam. Szlabey Géza előadása.

6.40: „Mi minden történt ötven évvel ezelőtt.” Elmondja a régi idők krónikása.

7.00: Operettársulatok hanglemezeiről. 1. Strauss János: Egy éj Velencében, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Kreuder); 2. Millöcker: Kolodsiák, egyveleg (Carla Spletter, Petér Anders, H. H. Nissen); 3. Zeller: A pince-mester, dal (Karl Schmitt-Walter); 4. Lehár: A cärevec, részlet (Martina Wulf, Hugo Wolfing).

7.30: „Régi erdélyi iskolák.” Barta István dr előadása.

8.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

8.20—9.00: Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.

KASSA (259.1 m.)

10.00—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: „Blaha Lujza születésének 90. évfordulója.” Szirmay-Kallos Margit előadása.

11.25: Hanglemezek. Dalok és hangszerszólók.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—3.20: Azonos Budapest I. műsorával.

3.20: Kovács Béla magyar nótákat énekel, Danyi Pali és cigányzenekara muzsikál.

4.10—6.15: Azonos Budapest I. műsorával.

6.15: Mörnyé Szakmáry Magda énekel, zongorán kíséri Schmidt Bella. 1. Grieg: Szeretek; 2. Mozart: Bölesódal; 3. Schumann: a) Hozzad; b) Kéklón lengeti fátyolát; 4. Schubert: Türelmetlen szeretet; 5. Kémaný Egon: a) Szerenád; b) A lámpagyújtogató; 6. Nosedá: műsorával. Piros róza.

6.40—9.00: Azonos Budapest I.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertuson, 32.88 méter. Középeurópai időszámítás szerint 6 óra 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

ége alatt fog lezajlani, egyformán eseménye lesz a magyar és az olasz labdarugósportnak. Az idén sok érdekes mérkőzés maradt el. A magyar—olasz küzdelem izgalmai talán meghozzák a kárpótlást.

Délibáb

SZOMBAT

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Közlemények. Éternd. Hanglemezek. 1. Fricsay Richárd: Alba Regia, induló (Hunyadi János 9. honvédegyalogezred zenekara, vez. Fricsay Ferenc); 2. Davson: Keringő (Bohémiáns-együttes); 3. Figedy Sándor: Toldi-induló (Mária Terézia 1. honvédegyalogezred zenekara, vez. a szerző); 4. a) Horthy Miklós én is a tiéd vagyok; b) Esik eső; c) Látod-e babám, katonanóták (Honvéd Cserkész Orszévetői Kar); 5. Oscheit: Cigánytáborban, induló (fúvószenekar); 6. Erdélyi Mihály: Fenyő, fenyő, fenyő (rendőrszenekar, vezényel Szöllösy Ferenc).

10.00: Hírek.

10.20: „Szabad, s egy lesz a magyar hazája.” Emlékezés Gyulai Pálra. Irta Főnyad Ernő. Felolvasás.

10.45: „Mit nézzünk meg?” A magyar ravatalképeket a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Bárányné Oberschall Magda dr. Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: A rádió szalonzenekara. 1. Offenbach: Orfeusz az alvilágban, nyitány; 2. Millocker: A szép lengyel nő, polka-mazurka; 3. Strauss János: Egy éj Velencében, egyveleg; 4. Friml: Indian szelemi dal; 5. Áts Tivadar: Mon ami, tangó; 6. Logodi Frigyes: Arvalányhaj; 7. Lehár: Éva, egyveleg. Közben:

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.

1.30: Hanglemezek. 1. Suppé: Reggel, délben, este Bécsben, nyitány bécsi filharmonikusok, vez. Heger; 2. Strauss János: Denevér, dal (Erna Sack); 3. Schubert Berté: Három a kislány, egyveleg (Marek Weber zenekara); 4. Strauss János: Cigánybáró — Ki eske-

tett? (R. 5. Strauss János: A királynő esipkeken-dője; Déli rózsák, keringő (Géczy Barnabás zenekara); 6. Kálmán Imre: Csárdás-királynő, részletek (Szabó Lujza és Szedő Miklós dr); 7. Lehár: Luxemburg grófja, részletek (szimfonikus zenekar, vez. Polgár Tibor); 8. Lehár: A mosoly országa, dal (Peter Anders); 9. Raffaelelli: A nevető Firenze, egyveleg (Robert Renard zenekara); 10. Benatzky: Axel an der Himmelstür, dal (Zarah Leander); 11. Suppé: Boccaccio, induló (berlini áll. opera zenekara, vez. Hansgeorg Ottó).

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártolyambírek, placl árak, élelmiszerek.

3.20: Rácz Béla elgányzenekara.

4.10: Ifjúsági rádió. „Ellátogatunk a gödöllői m. kir. méhészeti iskolába.” A közvetítést Budínszky Sándor vezeti. Hangfelvétel.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Németh Anna zongorázik. 1. Dohnányi: Marche humoresque; 2. Bartók: Rondo; 3. Liszt: Keringő-impromptu; 4. Chopin: Asz-dur ballada.

5.40: Rádióposta.

6.05: „Egy elfelejtett énekesnő.” Malibran Garcia emlékezete. Irta és az énekszámokat elő-

adja Szabó Ilonka, az Operaház tagja.

6.35: „Kürtöskalács, pánfilka.” Kolozsvári hangképek. Beszél Gecső Sándorné.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: „Dalos-zenes utazás a Szamos mentén.” Kilián Zoltán hangképsora. Közreműködik Utry Anna, Varga Imre, Halasi Marika, (ének), a Forrai-éneknyolcas és Oláh Kálmán cigányzenekara. Az összekötő szöveget elmondja Pataky József.

8.40: Hírek, időjárásjelentés.

BUDAPEST II.

6.00: Hírek.

6.10: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági fel-
őrája.

6.40: Táncelemezek.

7.30: „Amerikai elnökök és Magyarország.” Irta Gál István. Felolvasás.

8.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

8.20: Űrgetőversenyeredmények.

8.25: Hanglemezek. Nagyzene-kari művek. 1. Händel: Alcina, baletzene (csembaló: W. Drwenski, berlini filharmonikusok, vez. Erich Kleiber); 2. Haydn: Űrdob-szimfónia (G-dur). (Berlini filharmonikusok, vez. Hans Schmidt-Isserstedt).

KASSA (259.1 m.)

10.00—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek)

11.05: „A magyar sors a kuruc-költészetben.” Sziklay Ferenc dr előadása.

11.25: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—6.05: Azonos Budapest I. műsorával.

6.10—6.35: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II.-ről.

6.35—9.00: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HATÁ hívójeles adóállomáson, 9.125 kiloelektron, 32.63 méter. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

Utry Anna
(Tóth Margit felv.)

7.20

NOVEMBER az első úgynevezett téli hónap a rádió műsorában. Ebben az időben más műsor összeállítását vár a közönség, mint nyáron, vagy ősszel. Milyen az ideális téli műsor? Sok, jó könnyű zene, táncmuzsika esténként, ügyes kis egyfelvonásosok, hasznos gazdasági, háztartási tanácsorák, ennek kell dominálni a műsorban. Ne felejtsük el, hogy télen a hölgyközönség is szívesebben ül a hangszóró elé és a műsorban rájuk is sokat kell gondolni.

Déliab

A MAGYAR leventék olaszországi diadaljáról a hírek között többször volt alkalmunk hallani. A műsor most aztán gondoskodott arról is, hogy színes, hangképekből álló beszámoló is kapjunk ennek a diadalútnak minden részletéről. A magyar leventék szép diadala valóban alkalmas volt arra, hogy megdobogtassa a magyar szíveket. Ez a közvetítés mindenkit érdekelt, aki hisz abban, hogy a magyar leventék valóban a szebb jövő hordozói.

Reggel első, akit meglátok :
tip-top pesti rendőr!

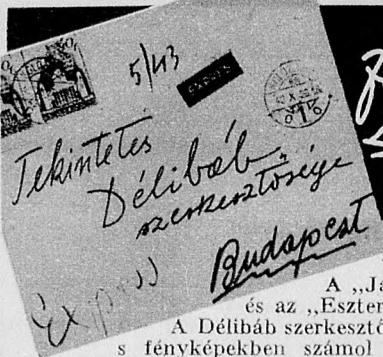
Buday Dénesnével a Szent
Mihály templomba megyek
próba előtt

Reggel tízkor kezdődik a
próba a színházban

Ebéd a Bagolyvárban kolozsvári kollégákkal : Sándor Stefi,
Harmath Jolán, Fényes Alice és jómagam

Jeladó:
Dayka Margit
Kolozsvár

Dayka Margit Kolozsvárott vendégszerepelt. A „János vitéz”, a „Váloók” és az „Eszter” főszerepeit játszotta. A Délibáb szerkesztőségének levelet küldött, s fényképekben számol be napi programjáról. Íme a levél szövege:

Sok-sok üdvözlét mindenkinek kincses Kolozsvárról. Nagyon boldog vagyok, hogy itt játszhatom. A közönség aranyos. Minden este zsúfolásig megtölti a színházat. Itt küldöm a kért képeket.

Viszontlátásig

Dayka Margit

Délután volt tanítómestercem-
ucél, Hetényi Eleménnél vagyok
(mögöttünk Kovács György, a
kolozsvári Rudolf Valentino)

Este előadás : János vitéz

A tinálé
(Kovács Jenő felv., Kolozsvár)

A n
sának
fűtőn
és ünn
— a
gépek
értékes
határa
Közgy
rendsze
tok és
intézm
véreim
művel
a má
A
vezető,
erdély
jelenl
kisebb
felőtel
Nagy
város,
részre
Nagy
Egy
tgy ki
bél
huszo
talok
rőla,
egy
falai
nap
ban
csarn
nek
menn
nagy
goljál
—
sen
200.0
szüks
könyv
zaloss
—
pán
tekin
zatbá
mánr
ség
—
Dél

A nagy napos ablak mögött a Múzeumkert őszi színváltózá-
sának pompája. Tompa és halovány világú foltok hevernek a
füdön és a Múzeum komoly falain. Kissé ünnepélyes a háttér
és ünnepien fénylenek az ablakkilincsek sárgaréz hercegi címerei
— a volt Eszterházy hercegi palotában vagyunk — és az tró-
gépek hangja is mintha meghatódott volna. Komoly, ihletett,
értékes munka folyik itt, amelynek nyomán odaát az egykori
határon túl, erdélyi magyar hajlékokban ünnep támad. A
Közygyűtemények főfelügyelőségének erdélyi osztálya itt gyűjti,
rendszerezi, majd küldi szét a könyvkiadóvállalatok, könyvesbol-
tok és magánosok ajándékaiként beküldött könyveket, miket erdélyi
intézményeinknek és huszonkétéven át magyar betűszűkében élt
véreinknek szántak. Aki ismeri az erdélyi magyarság példátlan
művelődésvágyát és betűszomját, az tudja csak méltányolni ennek
a máris remek eredményű mozgalomnak jelentőségét.

A cél, mint azt Haraszthy Gyula dr. az osztály tevékeny
vezetője elmondja, felszerelni elsősorban a hat legjelentősebb
erdélyi kézikönyvtárat a huszonkét rabságos esztendő alatt meg-
jelent magyar szellemi termékekkel, ezenfelül pedig huszonöt
kisebb intézmény számára biztosítani a művelődés minden ágát
felőlelő könyvgyűjteményt. Kolozsvár, Nagyvárad, Szatmár,
Nagykároly, Marosvásárhely és Sepsiszentgyörgy a hat kiszemelt
város, amely legjelentősebb kultúrelétével igényl tarthat a nagyobb
része, a kisebb gyűjtemények olyan városoknak jutnak mint
Nagyszalonta, Zilah, Csikszereza vagy Udvarhely.

Egy székelyföldi kis magyar jalu lelkipásztorának leveléből
így kívánczik fel jorrón a kérés: Küldjék el nekünk a magyar
beű világosságát, mert oly igen nagyon rá vagyunk szorulva, mi
huszonkétéven át kismimizettük. Garmadával fekszenek az asz-
talokon az ilyen levelek s a könyvhadsereg irányítói tesznek is
róla, hogy az óhaj valósággá érjen. Az első hívószóra mint-
egy 70.000 könyv gyűlt be eddig a termék
falai hosszán roskadozó állványokra, amik
nap nap után kelnek útra deszkaládák-
ban erdélyi rendeltelési helyük felé. Az elő-
esarnokban egyidejűleg három ládát is szegze-
nek Váradra, Sepsiszentgyörgyre és Désre
mennek, az első teremben pedig éppen a
nagybányai küldeményt osztályozzák és csoma-
golják.

— A kiadóktól számlásaink szerint össze-
sen 120.000 könyvnek kell érkeznie. Mintegy
200.000 könyv szükséges ahhoz, hogy a való
szükségletet kielégítsük, a hiányzó 80.000
könyv előteremtése a magyar társadalom ál-
dalosságára vár — halljuk a felvilágosítást.

— Szeretnők, ha a nagyközönség nemesu-
pán könyvtárszelejtező jótékonykodási akciónak
tekintené mozgalmunkat, hanem ha némi ál-
datállalással is, komoly, irodalmi becsű ado-
mánnyal keresne fel bennünket. Nagy szük-
ség mutatkozik a magyar remekírók munkái-

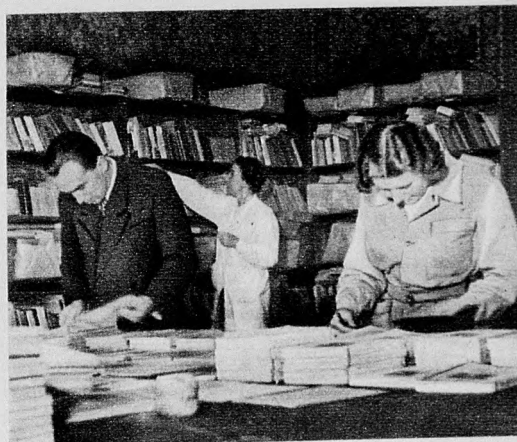
ban, valamint folyóiratokban.
Az adakozás elsősorban eze-
ken a hiányokon kell segít-
sen...

Szívveljük meg ezeket az
íránymutató szavakat...

Kifelé mentünkben bele-
pillantunk az egyik székely-
földi közművelődési egylet-
nek szánt faládaiba. Legfelül
Bözödi György „Székely
bánja” című műve, aztán
Tamási „Jéglörö Mátás”-a
és Nyírő „Úz Bencé”-je.
Ezek a könyvek mintha
derüsbek lennének egy
árnyalattal a többi ugyancsak

boldog utiizgalomban ter-
peszkedő könyvnel. Fedő-
lapjaikon csak úgy kacagnak
a színek és ábrák. Nem
hiába: haza készülnek...
(sz. s.)

A híres kártyacsata

IRTA:
RÓNAY CYÖRGY

Este hét óra körül szállingózni kezdtek az urak a kaszinóba. Bende, a köz- és váltó-ügyvéd megállt a Korona ucca sarkán, köhécselt, széttörülte savós színű bajuszát, lábát váltogatta, nyugtalanul pillogott az orvos barokk kapus háza felé. A kapu végre kinyílt, megjelent az orvos, kopaszon és kövéren. „Na, ennek se adok két esztendő, — gondolta elégtétellel az ügyvéd, — megüti a guta.” Még egyet váltott a lábán, kalapot emelt, fanyaloga köszöntötte az orvost. Elindultak a kaszinó felé. A tér sarkán a görbelábú nagykereskedőbe ütköztek, együtt mentek tovább. A kaszinó előtt az egyenruhás portás álmosan megbökte kalapja szélét. Az urak bevonultak. Hígg este úszott a gesztenyefák fölött. A folyóparton lányok sétáltak. A Liget felől hallatszott a katonabanda zenéje.

A kaszinó kistermében meggyújtották a villanyt. Az urak leereszkedtek a bőr karoszekékbe. Az orvos szuszogva törülgette kopasz fejét.

— A mindenit ennek a kánikulának.

Az alügyész csettintett.

— Pedig most jön a java, — mondta kárörömmel. Kitéregette a helyi lapot, olvasni kezdte.

A nagykereskedő elővette vastag aranyóráját, fölpatintotta fődélét.

— Negyed nyolc, — csóválta fejét. — Döme megint nők után szaladgál.

Döme agglégény volt s minden nyáron akadt egy szívügye. Ilyenkor pontatlan volt, néha félórát késelt.

Az orvos szerette a véglegesen megfogalmazott mondatokat. Elégtétellel körülpillantott.

— Mondjátok, — kérdezte hunyorogva — vajjon Döménk milyen lelki örömet talál ama sovány termetű Malvinkában?

— Döme szereti a keszeg hölgyeket, — állapította meg a nagykereskedő. — Rossz ízlése van.

Valamennyien helyeseltek. Malvinka szigorú, koros hölgy volt, látogatóba jött a postamesternőhöz. Hatodik hete lakott a városban; gyakran látták, estefelé, amint a postamesternővel sétál és hallgatja a térzenét. Döme fölgyúlt pillantásokat vetett felé és Malvinka szemérmesen lesütötte szemét. De közben lopva Dömére pillantott és fonnyadt ajkán halvány mosoly jelent meg. Nyilvánvaló: Döme újra a korzón csavarog, Malvinka körül forgolódik. Az urak sértetlen, morcosan vártak. Később nyolcat harangoztak.

Ekkor megjelent Döme. Szeme ragyogott, hosszú karjaival ittasan hadonászott.

— Bocsánat, uraim, — hebegte, — bocsánat, de halaszthatatlan dolgom volt. Ezer bocsánat.

— Malvinka, — mondta epésen az ügyvéd.

Döme feszengett, sebészen pislogott; egyszerre kiobbant belőle a vallomás.

— Együtt fagyaltotunk!

— Döme! — kiáltott megbotránkozva az orvos. Letette a kártyát. Az ügyvéd gúnyosan mosolygott.

— Másodvirágzás, — mondta szökött maró, tömör stflusában.

— Igen, együtt fagyaltotunk! — ujjongott Döme. — Ha láttátok volna, amint a jegeskávéét szopogatja! Fiúk! Malvinka szeret engem!

Ez sok volt A görbelábú kereskedő föluggrott.

— Döme! Téged?

— Mi van ezen olyan hihetetlen? — kérdezte Döme ártatlanul. — Igen. Vegyétek tudomásul: ő szeret. Fagyaltot ettünk, kettesben, képzeld. És ő bevallotta: rokonszenvet érez irántam. És én... Igen, — mondta rajongva, áhitattal, — én megcsókoltam a kezét... — Kiegyenesedett. — És ezek után elveszem feleségül, — mondta hanyagon, fölényesen.

— Lássuk, miből élünk, — mondta szárazon az ügyvéd. Fölvette a kártyát.

Némán, szenvedéllyel játszottak. Később előkerültek a gibicek. Döme fölényesen játszott, vesztettül nyert.

— Kártyaszerencse szerencsétlenség szívbeli ügyek terén, — mondta aggályosan az orvos.

— Babona! — mondta Döme és tovább nyert.

Emberemlékezet óta minden áldott este itt játszottak a kaszinóban, pontosan tíz óráig. Ép úgy hozzátartoztak a városhoz, mint este a főuccán hazatérő gulya, mint a szunyogok és a lovasszobor a kaszárnya előtt. Félelmesen játszottak, ismerték a tarokk minden rejtelmes finomságát. Ugy érezték, életük ilyenkor válik teljessé; mintha egy hatalmas hegycsúcson ülnének, az ostoba, hiú világ fölött, megdicsőülten.

Ekkor csapott le Dömére az ólálkodó végzet. Bemondta a pagát ultimót. Az ügyvéd mindig mérges volt, ha vesztett; ilyenkor szeretett kötekedni.

— Hát én leharapom a fejemet, ha megcsinálod azt az ultimót. Döme vadul fölkapta fejét.

— Én meg négykézláb megyek haza innen, tudod, ha nem csinálom meg azt az ultimót. Mert vedd tudomásul: nyolc tarokk

Még a zene is elhallgatott. Az egész város elnémult. Csak a kártya pattogott. Döme számolt. Tízennyolc tarokk ment ki. Hívott. Színek estek. Az ügyvéd birta. Utótt és

hívott. Tarokk. Tarokk. Döme elhalványodott.

— Neked is nyolc tarokkod volt, te svihák, — mondta elfehéredett szájjal és kiejtette kezéből a pagátot. Bárgyun maga elé bámult. „Elvesztettem, — mo-tyogta, elvesztettem. Ezt a biztos partit...” Ugy tűnt, megállt az esze. Aztán egyszerre fölpattant, kiabált, hadonászott.

— Elhallgattad, svihák, elhallgattad. De majd... Bort rendelt.

Az ügyvéd közönyösen nézte.

— Mindezek ellenére négykézláb fogsz hazamenni, — mondta komoran.

— Ugyan, — tiltakozott Döme. — Csak nem gondolod?

— De, — mondta az ügyvéd. — Nem gondolom. Tudom.

— Velem nem lehet viccelni, mint egy gimnazistával.

— Kérlek. Ahogy gondold. Ur állja a szavát.

— Hát jó, — mondta Döme, villámló szemmel. — Hát jó. De majd meglátod... Ivott. Megint ivott. Az urak mindnyájan ittak. Később Döme már nem ivott, vedelt. Megölelte, megcsókolta az ügyvédet, azután a kétségbeesetten tiltakozó orvost.

— Ha te tudnád... — dünnyögte, — ha ti tudnátok, milyen boldogság, őt szeretni...

Tizenegy óra volt, amikor fölkerekedtek. Döme imbolygott. Hullámozott benne a boldogság. Kivonultak a térre. Az egyetlen józan ember, az ügyvéd vezényelt. Elöl Döme négykézlábra állt. Utána az orvos meg a görbelébű ment, csukladozva támogatták egymást. Aztán következett a cigánybanda. Szépen, halkán játszották az indulókat. Döme elindult, imbolyogva, négykézláb. Az orvos bugyborékolva nevetett.

— De jól mulatok, — nyögte, — de jól mulatok.

Szépen, zavartalanul baktattak a néptelen utcákon. Döme eleinte furcsállotta a helyzetet. De az első száz méter után megszokta, kellemesnek találta. Egyszer megállt, körül nézett, nevetnie kellett. A bolondok, elfelejtettek járni. Két lábon járnak, a bolondok, — gondolta. És tovább ment, végtelenül boldogan, hogy ő az egyetlen, aki rendszeren tud járni, a többiek elfelejtették.

Ekkor éles sikolyra esznélt. Főlnézett. Négy női lábat látott, utána két szoknyát, utána két blúzt.

— Bocsánat, — vigyorgott. „Ni, gondolta, ezek is elfelejtették.” Főlemelte a fejét, s most két arcot látott a gázlámpa fényében. Egy pillanatra mélyen megdöbbsent. Egyik a postamesternő volt. A másik irtózáttól megmeredt arcban főlismerte Malvinkát.

— Keztesókolom, — mondta illendően, lent a földön.

— Irgalom! Döme! Nagy ég!

Csak azt látta: Malvinka kezébe temeti arcát s megrázkódik a válla. „Biztosan azért, gondolta végtelen részvétellel, mert elfelejtett rendszeren járni.” Szerette volna megvigasztalni, nem tudta, hogyan. Hirtelen mentő ötlete támadt. A boldogság heves hullámokban emelte. Kítátotta torkát, barátságosan, ujjongva csaholni kezdett. Szemét ittasan lehunyta, egyre vadabban, egyre boldogabban, egyre győzelmesebben ugatott.

Mire fölnyitotta szemét, Malvinka már nem állt ott; elől, az ucca végében még látta egy pillanatra, mielőtt befordult; szoknyáját főlemelve, kócosan, jajveszékelve futott.

„Mi történt?” — gondolta ijedten. Tor- kában furcsa kaparást érzett.

— Mi történt? — kérdezte bambán.

Még hallotta az ügyvéd éles, rikácsoló nevetését, az orvos bugyborékoló vihogását, a nagykereskedő fahangú hahotázását s azt is, hogy a cigányok tussá húznak. Ekkor szép csöndesen leheveredett az árokpárt harmatos fűvébe.

Malvinkát nem látták többé a városban. Döme az eset után három napig feküdt izomlázasan. A negyedik napon titokban eladta házát, kertjét. Éjszaka utazott el a városból, senki nem tudta, hová. Később, évek múltán valaki hírt hozott róla: az ország tulsó felében él, mondta, mogorván, három girhes agárral. De ez inkább csak monda volt, biztosat senki nem tudott Döméről. És negyedik híjján fölbomlott a híres tarokkparti is.

HÖLGYEK JELSZAVA:

SZÖVET ÉS SELYEM, VÁSZON ÉS KELENGYE OLCSON KAPHATÓ, EZT EL NE FELEJTSE:

KLEIN ANTAL

DIVATHÁZÁBAN, BUDAPEST, KIRÁLY U. 49.

Jegy látja a művész

ANYA ÉS GYERMEKE

A művészetet az teszi gazdaggá, hogy számtalan változatra képes. Ugyanazt a tartalmat sok formában tudja földolgozni, végtelen gazdagsággal, eltérő jelleggel, a lényegét illetően mégis azonos eredménnyel. Az örök témák megfordulnak majdnem minden művész kezén s a tehetségesebbje különleges megoldásokkal, egyéni fölfogással árulja el képességeit. Igazi mester akkor állja meg a helyét, ha általános, mondjuk közönséges tárgykörben alkot önállót.

Az anyaság is ilyen állandó problémája a művészeknek, mélyen emberi vonatkozásai minduntalan foglalkoztatják a festőket és szobrászokat, újabb és újabb fogalmazásban kerül elő a dolgos műtermekből. Az életnek ez a központi cselekménye mindig is izgatja a művészi teremtő képzeletet, egyfajta erőpróbára ösztönöz, hiszen érzelmi nagyszerűségét, múlthatatlan érvényét úgy kifejezni, hogy az újat is mondjon, amellet, hogy egyetemes jelentősége, időtlen szépsége megmutatkozzék, valóban mesteri feladat. Az anyaság a nagy föl-

Szőnyi István: Anyaság

di színháték legfőlemelőbb jelenete, egy esemény, mely folyton ismétlődik s megható, jelentős, szinte fenkölt hangulatát mégis megőrzi; különös helyzet, melyben a lét hangsúlyt kap, a mindennapiság és ünnepegyesség találkozik, fájdalom és öröm egyesül. A művészek a sajátosság ellentétét kell föloldania s művében össz-

Derkovits Gyula:
Anyá gyermekével

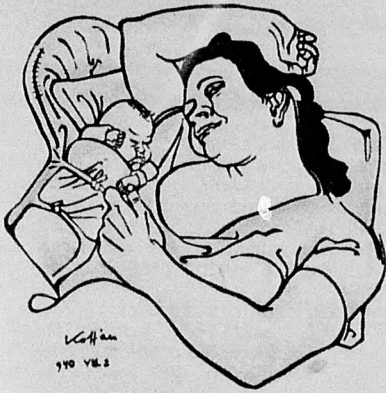
hanggá kerekítenie. Ne legyen közhely, giccs, s mégis egyszerű és emberséges legyen, világosan éreztesse az anyai hivatás fenségét, de ne váljék dagályossá, fellengzőssé. Az anyaságot megfogalmazni komoly és méltó művészi munka, kitűnő művek hosszú sorának történelmi előzménye után a tehetség rangját biztosítja. A régi Madonnák is ennek az ősi emberi kapcsolatnak szent jelképei, áhítatos vallási emlékezetük elmélyülésre, gondosságra és őszinteségre int; aki jó művet alkot erről, egyúttal hódol az anyáknak, a természetnek, az isteni elrendelésnek.

A modern magyar művészet érdekes színvonalát bizonyítja, hogy ezt a tárgykört is a legkülönbözőbb stílusban, más-más módszerekkel, dús változatban műveli, becsületes remekekkel tisztelve e gyönyörű érzéskör előtt. Gipszben, márványban, ecsettel és metszőkésével egyaránt fölmutatta az anyának és gyermekének örök együttesét, szobrokká és festményekké, rajzokká rögzítette a változó, esetleges, de folytonos viszonylatot. A művészek egyénenként a legkülönbözőbb módon ragad-

Medgyessy Ferenc:
Szoptató anya

hálták meg a témát, ki elvontan, más valóságként, pillanatnyi helyzetben vagy örökkévaló rendezettségben, akár lágy, foltokkal, akár plasztikusan, biztos vonalak véglegességével vagy költői, a jelentés mindegyikükéi az a szépséges állapot, mely a nőt felmagasztosítja és a gyermeket egy kicsit

Koltán Károly:
Anyai boldogság

Glatz Oszkár: Anya és gyermeke

Sidló Ferenc: Anyaság

Patkó
Károly:
Anyá

az egész emberiség jövőjévé általánosítja. Az értékes művészet ilyen végső belsőteljesítményekkel jut el hivatása magaslatára.
Pogány Ó. Gábor

Nem szabadhat el senki a mai élet kínzó kérdései előtt. Sikeresen szembenézhet ezekkel a kérdésekkel, ha megismeri Tolnai Világlexikonát.

Szöcs Gergely PORTYÁJA

IRTA: DÖVÉNYI NAGY LAJOS

Az úton négy lovas poroszkát csendesen. Aki látja őket, azt gondolhatja : kalmárok, s valami sokadalomból igyekeznek hazafelé, mert vezetékparipáikon magasra pupozva, bőrbé takart bagázsizákal cipelnek. Messziről jöhetnek, lovaik, maguk is mooskosak és orcájukon a lecsurgó verejtékárkot ássolt a porban. De bátor emberek, bizonyosan vagy üsmerellenek ezen a tájon, mert fejgyver egyiknél sínes, még csak egy kölyökpuska se, holott a kalmár nép számára már nem biztonságos ez a vidék. Erre szoktak száguldozni a halvani Veli bég portyázói, a gyöngyösi török, sőt az egri végház lovas legényei is kicsapkodnak errejelé s akár a szultán katonája, akár a bécsi császár vitéze, bizony egyformán veszedelmes az.

Dehát a négy lovas nemigen fél, mert nyugalmasan kocorászik az út közepén s mind a négy erősen pipázik. Hogy mi lehet a bagázsizájukban? Tán posztó, törökbársony, perzsiai pokróc, ki tudja? Az ilyen kalmárféle sokfajta holmival kereskedik. De azért nem volna ajánlatos, hogy valaki kurkászni akarjon a bórészákokban, s megjárhatnak azok a martalócok is, akik belekötözködnenek a jámbor formájú négy lovasemberbe, mert az aba-posztó köpenyeg alatt aprópuska rejtőzik, s nyakukba kötve, úgyhogy nem látszik, de mégis kezügybe esik, alkalmasan kiköszörült görbe kard. Nem kalmárok ezek, akiknek látszanak, hanem borsodi huszárok az egri várból, s az a veres cseréppipás, metéllképű, lógó bajuszú, aki úgy könyököl a lova nyakán, mintha medvebőrös padkán ülne, Szöcs Gergely főlegény.

Második napja igyekeznek már az úton. Néha le-letértek róla, s bevállottak az erdőbe, ahol veszedelmes volt a vidék ; nem gyávaságból, mert a borsodi huszárok igencsak kemény legények, óvatosságból inkább. Nagy dologban járnak, s kár volna annak sikerét akármilyen nem-kívánonom találkozással veszélyeztetni.

Ugy volt az, hogy most három napja nyelvet fogtak az egri portyázók valahol Pásztó tájékán.

ESTI PIHENŐ

A bogarak régóta alszanak...
Üljetek meg halkuló szavak,
míg gyermeklelkű haragom borát
dicséritek és lusta talpamat.
Osszátok szét a fényes vizeket,
mik ott nyújtóznak nyárban, őszben és
hideg hegyek felett ;
a szegénységet merítsétek el,
mint vízbe vödört serény, fúrge kéz.
Erdősírású bánatunk, siess,
szelid tavakba nézz !
Ó, nyugalomról álmodó szavak,
a béke nékünk gyűszűvel elég,
mint gyógyító és éltető ital
tisztára mossa nappalok nesztét.
KESZTHELYI ZOLTÁN

Először azt gondolták, valami török főember, mert nyolcan kísérték, szpáhik. Halvan irányába, s mert jól jött volna egy pénzes aga, vagy bég, akitől derék sarcot lehet várni, a legények utána eredtek. Iszkolt a török, de az egriek beérték őket, a szpáhikat lecsapkodták, a főember nyakába meg árkányt vetettek, s vitték haza nagy diadallal.

Csak otthon derült ki, hogy kár volt olyan hosszú úton cipelni, mert se aga, se bég, csak Musztafa budai basa tródeákja, aki Gyöngyösre igyekezett levéllel. Sarcot a nyomorulttól nem lehetett várni, így hát jaggatni kezdték inkább : hát-ha ki lehet belőle venni valami.

Eleintén makacszkodott a moszlim, s még a talpát is hiába verték, nem lehetett szólásra bírni. Csak akkor engedett, mikor Balázsdeák István, aki három esztendeig lakta a budai török tömlőcél, s járatosságra tett szert s különb-különbféle valalató módokban, kitalálta, hogy itatni kellene a bestyét.

Csakugyan : alig töltöttek bele fél vödör vizet, mingyárt megoldódott a nyelve, s beszélt, mint a parancsolat. Tőle tudták meg, hogy van a budai várban egy Mózes nevű kalmár, pénzváltó, s annyi annak a pénze, amennyi tán a nagytekinetű basának sincsen.

...török, s valami
...takart bagá-
...surgó verejték
...mert fejgyer
...ztonságos ez a
...az egri végház
...sászár viléze.

...mind a négy
...ai pokróc, ki
...hogy valaki
...ötözködének
...ka rejtőzik, s
...ill görbe kard.
...veres cserép-
...padkán ülne,

...erdőbe, ahol
...ény legények,
...nem-kívánom

...ásztó tájékan.
...őember, mert
...irányába, s
...agy bég, aki-
...utána ered-
...érték őket, a
...nyakába meg
...adallat.

...r volt olyan
...se bég, csak
...Gyöngyösrre
...ttól nem le-
...nkább: hát-

...n, s még a
...ólásra bírní.
...eák István,
...ők tömlőcél,
...önbféle val-
...i kellene a

...vödör vizet,
...tél, mint a
...an a budai
...lló, s annyi
...intetű basá-

Délibáb

A legények összenéztek, kicsit megtanakodták a dologot és Szöcs Gergely este már jelentette Zoltán István főkapitány uramnak, hogy kevésse megjártnának a lovukat négyen Buda tájékán, s magukkal hozták a bizonyos Mózes, akit illendő sarcért majd kiválthat a retyerutyája. Hát ebben a dologban járt most a négy lovas legény, mint jámbor kalmárkodó.

A bécsi kapunál az iszpaja gyanútlanul bocsátja bé a messziről jött kereskedőket, akik nyilván sokadalomból jönnek, s itt Budán akarják megtölteni lappadt iszákukat új portékával. Csak a rend és tekintély kedvéért rikkant rájuk:

— Honnan hé?

Az elől poroszkáló Szöcs Gergely, mint nyomorult gyaurohoz és jó kereskedőhöz illik, lekajja csalmájál, s hajadonfött, bókolva felel:

— A tiszaderzsi sokadalomból, viléz nagyuram, engedelmekkel... És portékát szeretnénk venni itt Budán. Ha visszafelé fordulunk, kegyeskedjél elfogadni tőlünk csekély ajándékul egy végtről bársonyt...

Az iszpaja kegyesen int, s a négy lovas csatlogó patkókkal békfordul a várba.

Késő óra mulva Szöcs Gergely már ott beszélget a csúful megrontott Boldogasszony-templom mellett egy tisztes szakállú öreg kalmárral.

— Nem mertük behozni az aranymarhát — suslog, — mert féltünk, megszimatozza a török.

Ott van a parton, három bőrzsákban, őrzi öl felebarátom, megnézheted. Én nem nagyon értek hozzá,

de igen szép mives kan-
csók, kiteremtve köveikkel.
Oszlán, egynéhány arany-
tál is akad, valami va-
dászati van rajta kikala-
pálva, ahogy futtában
megnéztük. Igen szép hol-
mi... Ugy találtuk az
erdőben elásva. Ki tudja,
ki rekkenthette oda? Igaz
jószág ez...

— Nem tudom én

azt megenni — rázza a
fejét Mózes, mert ő az, a
pénzes budai kalmár. —
Szegény vagyok én, fiam,
nincs annyi pénzem...

— Olcsón odaadnánk

pedig — szontyolodik el a
paraszt. — Ugy gondol-
tuk, ötszáz forintért oda-
adnánk... Gyere, nézd
meg, az nem kerül pénz-
be, aztán ha nem kell,
Isten neki, majd csak
találunk gazdáját.

Mózes gondolkodik
keveset, s igen tartózkodó-
an szólal:

— Hát nem bánom... megnézhetem éppen.

És elindultak szép lassan vissza, a bécsi kapu felé, Mózes meg a négy kalmárember.

A kapunál hárman előre mennek Mózesrel, Szöcs Gergely pedig megáll.

— Csak menjétek — mondja, — nekem még dolgom van ezzel az emberséges iszopajával.

S bontogatni kezdi a vezetéklő batyuját.

Az iszpaja mosolyogva mellé lép. Várja az iratos bársonyt, de a bőrzsák kötőlékje ugyan össze-
gubancolódhatott, mert alig bír vele a kalmár. Amazok négyen már jó messzire járnak, s még mindig
bontogatja a csimbókját.

Mikor aztán félszeggel kipillant a kapun, s látja: jó jutamodásnyira értek a többiek, meg-
fordul. Szembe az iszopajával.

— Hát a madzag nem bomlik — mondja, — de adok én neked valami mást. Ehol la!

És hirtelen a köpönyegje alá nyul, kard cseszen, ahogy hüvelyből húzza, s már suhan is a
szabtya. Rá az iszpaja fejére. Egyet se nyög, úgy vágódik végig a kövön, akár a buzászsák, holtan.

Szöcs Gergely pedig ráfordul a lóra, a kard lapjával nagyot csap a vezetéklőparipa tomporára,
s ki a kapun. Mire az őrség lekázmálódik a toronyból, lármát üt, őket már viszi a komp által a
pesti partra. A nyaktörő úton ugyan vágat utánuk néhány török, de hol lesznek ők, mikor azok
átalérnek a vízen?

A komp zökken a parton, az utasok kiszállnak, az egyik vezetéklőről lehányják a bőrzsákokat,
amikben bizony csak hitvány rongy vagyon s fellojják a paripa hátára a budai nagy kalmárt.

Aztán neki a világnak, toronyiránt Eger felé.

Az iszpaja mosolyogva mellé lép

Gyérünk a
Hüvösvölgybe...

Tavaszk az őszben

Tulajdonképpen most majális kellene rendezni, ezzel a címmel: *Tavaszk az őszben*. Kimmenni a zöldbe — mert zöld még minden — és gramofónnal, konzervdobozzal felszerelten vígan eltölteni a vasárnapot.

Menjünk kirándulni! A Hüvösvölgybe vezető villamosok olyan zsúfoltak, mint kora tavasszal és a Normafánál most sincs kevesebb szerelmespár, mint agasztusban. Viháncoló gyermekcsoportok és egymásba-karolt fiatalok az ifjúság ózonával töltik meg a levegőt. Szeretik az életet, örülnek neki. Menjünk csak közelebb hozzájuk, hátha reánk is átsugárzik valami az ő derűs élet-szemléletükből.

Itt van ez a kis szőke tizennyolc éves, halljuk, amint az egyik fiatalember ezt kiáltja neki: Mancika! Mancika! A ruhája kissé kopott, a havi fizetése lehet vagy nyolevan pengő valamelyik áruházban, de azért a szeme csillog és a haja a legdivatósabb szőke árnyalatú. Fülig húzza a száját a boldog nevetés, amikor visszakiáltja: *Pista!* Bujócskát játszanak, keresik egymást és nem is sejtik, hogy tulajdonképpen már régen megtalálták.

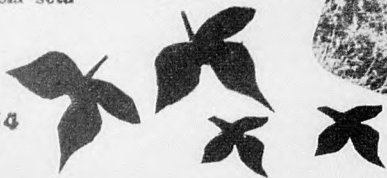

Őszi séta

Budai
hegy-
oldalban

Délibáb

Milyen olcsó is a boldogság — gondolná az ember. Nem kell hozzá más, mint kopottás szürke öltöny, tíres pénztárca, szalonnával, kenyérral tömött hátizsák, furkóbot, no meg egy édes kis szőszileány, aki szintén — tizennyolc éves, álmodozó, jövőbenbízó. Csakhogy ezt, akármilyen könnyűnek látszik is, nagyon nehéz, adott esetekben pedig lehetetlen utánacsínlani.

Vagy mégis lehet? Hiszen úgy nézzük ezeket az őszi kirándulókat, mintha a világ legtermészetesebb dolgát látnánk. Mintha napnál világosabb lenne, hogy késő ősszel nem fázunk, hogy nevetőarcú, boldog fiatalság a környezetünk és hogy minden fa, minden bokor... elfelejt hervadni. Magunk is, a természettel együtt, megfélekedzünk az elmulásról.

Hattyasy Katalin

Remek az ebéd a szabadban

Mit jósol a elgány-asszony?

Táncolnak a fiatalok

A műkedvelő

A házban, ahol lakom, délután háromtól ötig csendnek kell lennie. A rádió csak egészen halkán szólhat. A gyerekeket le kell fektetni hogy ne hancúrozzanak. Molsárban cukrot törni nem szabad. A fiatal énekesnő a harmadik emeleten nem gyakorolhat. Az írógépelest be kell fejezmem, vagy máskorra kell halasztanom. A lépcsőházban is csak lábujjhegyen szabad közlekedni. Különben jön a házmester, goromba üzenettel a második emeletről, ahol ilyenkor, pontosan kiszabott napi két órán át a ház egyik lakója — nevezük Kovács úrnak — verset ír!

Kovács úr civilben végrehajtó, ami nem vall túlságosan gyöngéd és lírai lelkületre. A látszat azonban csal, akár egy megrögzött sipista a játékkaszinóban. Mert Kovács úr, a végrehajtó, igenis, széplelkű lírikus! Kedves ember, szeret sokat beszélni és akármiről folyik is a társalgás, ő mindig el tud kapni egy-egy szót, amitől könnyekig hatódik, zsebébe nyúl és így szól:

— Magam is írtam erről egy költeményt. Véletlenül nálam van. Ezt hallgassa meg! Átszellemült arccal, irtózatossággal, nagyszerűség érzetétől el-elcsukló hangon ilyenkor mindig szavalni kezd Kovács úr, a végrehajtó. Hogy a vers és a szavaltat milyen, azt hagyjuk. Mert Kovács úr érzékeny lélek, nem bírja a kemény kritikát.

Évekkel ezelőtt, amikor a japán-kínai

háború kitört, époszt írt a kínaiak mellett. 1426-sorosát. Aztán megtisztelt látogatásával és felolvasta. Hogy tegyem be az újságba.

Diplomatikus akartam lenni, ezért azt feleltem, hogy sajnós nem lehet, mert az újság, amelyiknél vagyok, japán-barát.

Kovács úr legyintett:

— Nem tesz semmit! — felelte fölényesen és előrántott egy ceruzát. 82 sort törölt, ezt a szót, hogy „kínai” mindenütt áthúzta és fölébe írta, hogy „japán”. Aztán diadalmas mosollyal átnyújtotta az immár mindössze 1344 soros époszt:

— Az igazi költő számára nincs lehetetlen, szerkesztő úr — mondottan oktatón. — Tessék! Így mostmár — kínai-ellenes! — Fel kellett hagynom a diplomáciával. Megmondtam hát:

— Drága Kovács úr! Ne haragudjon rám, de... ez a vers véletlenül... vacak!

Kovács úr felugrott, de nem bántott. Elsőpró pillantással végigmért és csak annyit válaszolt:

— Ön... ön egy dilettáns! Dunsztja sincs az igazi költészetéről. A gyakornokom el volt ragadtatva, mikor felolvastam neki!

Köszönés nélkül távozott és még aznap este visszaradírozta az époszt kínai-ellenesre.

Idén tavasszal azért kibékült velem Kovács úr, a végrehajtó. Ugyanis egy közbányai nyomdában kiadta válogatott költeményeit. A nyaralásra szánt összegben. Eljött hozzám és gögös leereszkedéssel nyújtotta át arcképével díszített kötetének tiszteletpéldányát.

— Hát elindultam a csillagok felé! — mondotta, aztán atyailag megveregette a vállamat:

— Énrám akkor is számíthat, legyen nyugodt. Én nem felejtem el hajdani barátaimat!

Elment és mi ketten ottmaradtunk. A csonkán-bénán bukdácsoló verszetetek köteve, meg én.

Mingyárt három óra. Sietek hát legépelni ezt az írást, mert aztán már nem lehet. Pszt! Kovács úr, a végrehajtó, verset ír!

Egyébként jó meleg van a szobámban. Ma gyújtottunk be először. A gyöngédlelkű végrehajtó úr válogatott költeményeivel.

(s. f.)

Előfizetőinket okvetlen kérjük, ha a lakás-címük megváltozik, hogy ezt lapunk kiadó-hivatalának (Budapest, VII, Dohány ucca 12) jelentsék be.

Neokratin fájdalomcsillapító por oslyában. Gyorsan megszünteti a fájdalmakat és fejfájást. 1-2 adag elegendő. Vizzel könnyen bevehető. Eredeti csomagolású dobozokban 8 adag ára P 1.50, 3 adag 60 f., 1 adag 24 fill. Csak gyógyszerertárban kapható.

Milyen módon szabadultam meg ráncaimtól

s látszotam évekkel fiatalabbnak.

Ime, Mlle C. érdekes levelének idézete :

„Egy napon a tükörbe néztem s ezt gondoltam: Bizony, szemmeláthatólag öregszem. Kis vonalak jelentek meg szemeim körül s kezdődő ráncok homlokomon. Véletlenül megláttam egy Tokalon-hirdetést s anélkül, hogy nagyon hittem volna benne, tisztára kíváncsiságból próbát tettem. Képzelték el meglepetésemét, amikor rövid idő múltán bókokkal halmoztak el s tiszta, üde arcbőrömet dícsérték. Annyira felbátorodtam ezen, hogy én, aki bőrrömet sohasem ápoltam azelőtt, folytattam a megkezdett módszert. Néhány hét múlva valóban csodálatos eredmény mutatkozott. Minden

szarkaláb és ránc eltűnt. Bár én csak saját esetemet ismerem, azt hiszem, más nő is ugyanezt tapasztalná.”

FONTOS. Használjon rózsaszínű, bőrtápláló Tokalon krémet minden éjszakára. Biocelt tartalmaz, az ifjú bőr értékes elemét, egy az egész világ szakköreiben ismert orvosprofesszor felfedezését. Napközben alkalmazza a nem zsíros Tokalon bőrtápláló krémet, tisztítja, üdíti arcbőrét, eltünteti a mitesszereket, hasonló hibákat és a kitágult pórusokat. Visszakapja pénzét, ha az utasítás szerinti használat nem hozná meg a joggal várható eredményt.

E lap minden olvasójának, aki P 1.— értékű bélyeget képviselőnknek: Panacea Gyógyszervegyészeti Rt. 15/P. Osztály, Budapest, XIII, Lehel-u. 68. beküld, készséggel szolgálunk egy-egy próbatubus fehér és rózsaszínű Tokalon-krémet, valamint néhány próbádag Tokalon püdert tartalmazó ízléses kivitelű mintadobozzal.

Déliháb

* * * * *

Egészség és szépség

* * * * *

A nedves és hideg idők kozmetikája

Egészen elhibázott dolog lenne, ha a szó szoros értelmében vett téli bőrápolást akkor kezdenék, amikor a hideg, nedves idők már végérvényesen beköszöntöttek és amikor őszi ruháinkat már bundákkal cseréltük fel. A bőr téli ápolását még az őszi, hűvösebb időben kell megkezdeni és vele együtt fokozatosan áttérni a bőr téli ápolására és ezzel együtt a bőr egészséges, okos edzésére.

A bőrt és az egész testet természetesen a sport edzi legtökéletesebben, s ugyancsak a sport tartja rendben a vérkeringést és szabályozza bizonyos mértékben a mirigyek munkáját is. Aki sportol, de még a sétáló is, aki az őszi nedves és a téli hideg időben egy-két órát tölt a szabadban, *sohase feledkezzék meg arról, hogy ugyanakkor, amikor*

testét, kezét, lábát a sporthoz, sétához öltözteti, felöltöztesse arcát is, vagyis lássa el a legszükségesebb védelemmel. Mert nem ésszerű és egészséges dolog, hogy a drága és mindenképpen a célnak megfelelő sportruhák, cipők mellett a testnek az a része nélkülözze a védelmet, amely szélnek, esőnek, levegőnek legjobban ki van téve.

Ugy a nyári, mint a téli sportoknál, sőt még az esti kikészítésnél is a zsíros bőr ápolása a legegyszerűbb. A zsíros bőrt alapos, jó meleg vízben végzett mosakodás után éppen csak alig érintve, bekenjük valami enyhe, tápláló krémmel, amelynek egyetlen szerepe, hogy a föléje rakott púderrel védelmi réteget képezzen a szél, a nedvesség és a hideg ellen.

Nehezebb az érzékeny és száraz bőrűek ápolása, de kis törődéssel az is tökéletesen sikerül. Ezek legjobban teszik, ha a séta vagy a sportolás idejére erősen zsíros krémet használnak és föléje még zsíros púdert is alkalmaznak. Éjjelre pedig túlzásos krémmel kenjék be arcukat vagy vegyenek egy-egy olajpakolást.

Magaslati helyen úgy a száraz, mint az érzékeny és fehér bőrűek nagyon jól teszik, ha éppen úgy, mint nyáron, védekeznek a napsütés ellen. Vagyis fényvédő kenőcsöt

Üdít, szépít,
fiatalít a világhírű
Földes Margit-kréme

38

használnak, amelyre még ugyanilyen púder is kerül. Ugyancsak ezek hagyják abba a sportolás időtartamára vagy legalább is a sportnapokon a rendes, vízzel való mosakodást és helyette tisztító olajjal vagy egyszerű étolajjal, sőt vazelinnel mosák le arcukat. Ez legtökéletesebben úgy történik, hogy az olajból pár cseppet kis vattára csepegtünk és azzal végigdörzsöljük arcunkat. Azután eldobjuk ezt a vattát és helyette tisztát veszünk ugyancsak pár csepp olajjal. Sőt tisztát veszünk harmadszor is. Vazelines kezeléssel pedig bekenjük egész arcunkat eléggé vastagon vazelinnel, pár pillanatig rajta hagyjuk, utána váltogatott vattával letöröljük.

A fagyás megelőzéséről is ugyancsak ezekben a hűvös, nedves őszi napokban kell gondoskodni, ha csak azt nem akarjuk, hogy egész télen szenvedjünk vagy legalább is kellemetlen érzéseink legyenek. Akkor ugyanis, amikor a hőmérő már a 0 alá süllyedt, sokkal nehezebb a fagyás megakadályozása, mint enyhébb időben.

A fagyás nálunk, különösen a mostani divat mellett főként a kézen és a lábon lép fel, de nagyobb hidegben vagy huzamosabb hidegen való tartózkodás mellett nagyon könnyen felléphet a fülön, orron is. Vérsegeny emberek azzal, hogy vérük nem elégséges a végtagok felmelegítésére, már hajlamot szereztek a kisebb-nagyobb fagyási bajokra.

Legkönnyebben a kezét és lábat meg a bokát „csipi” meg a hideg. Ha ez egyszer már megtörtént, csak kitartással és vigyázattal lehet a bajból kigyógyulni. Addig, amíg a fagyás elsődökü, vagyis amíg a megfagyott testrészből csak a kellemetlen és erős viszkető érzést érezzük, s amíg annak bőre csak vörös és fényes, sikerrel használhatjuk a *felváltott forró és hideg láb-, illetőleg kézjurdókat*. Ha azonban a fagyás már másodfokú, vagyis hólyagok, pörccök keletkeztek, sőt genyesedés is beállt, okvetlen forduljunk orvoshoz, mert a rosszul kezelt testrész végzetes bajba juthat.

A fagyás megakadályozására először is viseljük kényelmes, vastagtalpú vagy parafatalpú cipőt és meleg kesztyűt. Használjunk masszázst, soha se ácsorogjunk hidegben vagy nedvességben és kezünket is lehetőleg még a kesztyűn kívül is dugjuk el. Ugy lábunkra, mint kezünkre használjunk vazelint és púdert.

Bozzay Margit

Déliabá

LEGYŰN
ELEGAN

Ma
kedves
le az id
rágos fl
régi ju
szoknyá
mit, az
családt
a hete
„otthon
izléstele
hogy n
még al
különl
rossz i
hazaelr
megerő
a lehe
met, h
gunkat

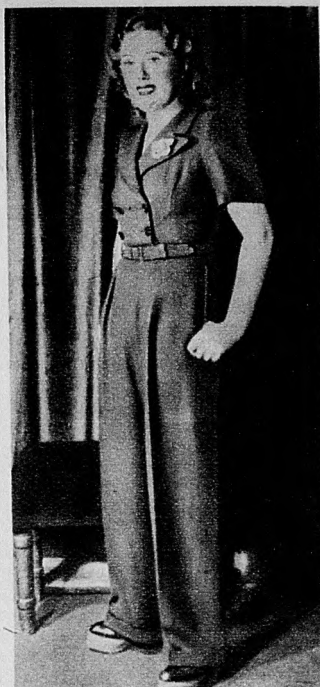
dolog
lenni.
hideg
bizony
háziro
az em
karcsú
egy ső
egy fe
előb
A jers
és ha
a kiv
Aki
nagyo
bárme
kék-je
behúz
A n
ség, h
izles

Déli

LEGYÜNK OTTHON IS ELEGÁNSAK ÉS IZLÉSESEK!

Irta : Máthé Klári

Ma komoly kéréssem van kedves Olvasóinkhoz: tegyék le az idáig otthon hordott virágos flanelpongyolát, rongyos régi jumpert, avagy gyűrött szoknyát és vegyenek fel valamit, amitől férjük és egyéb családtagjaik nem szaladnak a hetedik határba a családi „otthon” elhanyagoltsága és izléstelensége miatt. Tudom, hogy nem csekély fáradság még akkor is gondolni csinos különkre, amikor munka után, rossz időben ázva-fázva végre hazaérkezünk és minimális megerőltetéssel akarjuk elérni a lehető legnagyobb kényelmet, hogy kipihenhesstük magunkat. De fogalmuk sincs az

Sötétkék jersey házipizsama

Fekete szaténpizsama

Ujszerű házi ruha

asszonyoknak, mennyit rotnak le harmónikus házasele-
tek, családi fészkek szépségéből és boldogságából azzal, hogy otthon „jó” a régi, csunya az izléstelen holmi is. Nem egy férj ábrándult már ki folytonosan kócos, csak idegenek számára, csak az uccára öltözködő feleségéből végérvényesen, nem egy férfi menekült el hazulról, mert látni sem bírta tovább az asszony kellemetlen megjelenését. Higgyék el, nem oly nehéz és költséges dolog otthon is mindig csinosnak és amellet praktikusnak lenni. A modern asszony megtalálja a módját annak, hogy hideg és meleg szobában egyaránt jól legyen öltözve. Mivel ma bizony több a hideg szoba, mint a meleg, inkább a *nadrágos házi ruha*-megoldást ajánljuk, mert ebben fázik legkevésbé az ember és ez mindig csinos, angol viselet. Persze csak karsú hölgyeknek való a házipizsama, amelyből mutatóba egy *sötétkék jersey-overallt* és egy másik érdekes párizsi modellt, egy fekete steppelt és vattázott *szatén-pizsamát* mutatunk be elől befűzött szalagokkal és széles, steppelt övvel és gallérral. A jersey-együttes praktikusabb, azt egész nap lehet hordani és ha nagyon fázunk, még egy színes gyapjúsált is dughatunk a kivágásba.

Aki pedig ragaszkodik a nőies, szoknyás pongyolához, nagyon csinos lesz a rajzunk szerinti három otthoni ruha bármelyikében: az egyes számú hosszúszoknyás *pettyes, sötétkék-jéher matlasszé anyagból* készül, újpiros bársonyszalag-behúzásokkal, a másik kettő is egyszerű, kedves forma.

A nadrágos és szoknyás házi öltözet közt főként az a különbség, hogy a nadrágos melegebb, de mint már mondtuk, izlés és fűtőanyag szerint mindkettő használható.

Délibáb

Világoskék muszlin
hálónq

Az Ő hasonmása

IRTA: PALÁSTHY MARCELL

A költő az emberek világában körülbelül azt a szerepet tölti be, mint a szárnyasok között az éneklő madár.

Ő a haszontalan, akit nem lehet baromfiudvarba zární, hogy emberek eledele legyen, mert az a bogara, hogy ő lelkek vendéglőse; nem lehet igába fogni, mint a struccot, mert halála a járom, nem lehet betanult mondókákra szoktatni, mint a papagájt, mert ő csak a saját mondókáját tudja.

Csak énekel.

Hát nem haszontalan dolog ez?

Sőt, ha szigorúak akarunk lenni, még az éneklő madárnál is haszontalanabb. Mert annak a tarkája a tollát legalább odaadja kalapdíszü, de a költő tolla még erre sem alkalmas.

Össze van forrva vele. Csak addig ragyog csodaszínekben, míg az övé; ha kihull a kezéből, mert gazdája megcsömörlött a keserűségtől, vagy mert kiűtötte ujjai közül a halál, fénye kialszik, színei elhervadnak: vége a káprázatnak.

Nem is törődik hát vele senki. Nem táplálják, nem védik a fagytól, ragadozóktól. Még csak abba a kategóriába sem esik bele, akiket a mezők liliomait öltöztető táplál és gondoz.

Igaz: az élet is megrontotta őt.

Kettős lény, melynek egyik fele a költő, aki dalol, a másik a házaló, aki portékáját kínálva jár küszöbről-küszöbre.

Ez gázság az élettől!

Mindezt az öregedő író gondolta végig s ő tört ki végül e felkiáltásban, aki nem vitte valami sokra, talán éppen azért, mert nem tudott az első sorba tolnakodni és túlkialtani a reklámmuzsika dzsinadrattáját.

Szelíd és ártalmatlan volt ez a lázadás. Ő maga is tudta, hogy nem lesz belőle semmi könnyebbség, semmi jó fordulat, mert ha sajtó is benne az a gondolat, hogy ez nem igazságos így és hogy másként is lehetne, nem bírta volna letenni kötelességének láncait, melyeket megszokott és nem bírta volna letenni a tollát, mely összeforrott vele, mint maga az élet.

Csak felszisszent, feljajdult olykor, de azután rántott egyet a vállán és járta tovább a maga ügynöki útját, amelyet mélységesen ünt és útált, mert meddőnek érezte és céltalannak tudta.

Micsoda mesterség ez? — gondolta. — Micsoda gép volna arra kapható, amely tartja, míg dolgozik? Igaz, hogy a gépnek nem ambíciója, hogy bejusson azokba a cím- és lak-

jegyékekbe, amelyekből a diákok irodalomtörténeti szekundákat szoktak kapni.

Mert a gép reális valami s nem holdvilág-faló hőbortos.

Aki pedig ilyen, az kínlódjon.

Érezte, hogy annak a tanárjának volt igaza, aki ezt hirdette:

— Mindenki ír egyszer életében verset. Át kell rajta esni. Olyan ez, mint a báránymílő. Aki poéta marad, azt megverte — a ragya.

Ragyás, félszeg legény pedig hogy merészelné a szemét fölvetni az Életörömök gazdag leányzójára?

Nem dukál ez neki.

Ebbe aztán valahogy bele is törődött.

De ez a legutóbbi eset mégis nagyon belemart a szívébe.

Dél is elmúlt már, mikor a szerkesztő bejött a botránytól zúgó parlamentből a redakcióba és megkapta tőle a költeményének díjára szóló utalványt.

Örült neki, de mégis szorongva lépegetett a folyosón a kiadóhivatali pénztár ajtaja felé, amelyen a táblácska vésztióslóan hirdette, hogy: kifizetés déli 12 óráig.

Most dél már elmúlt.

Megdorgálta magát a gyávaságáért.

Mit jelent ez ukáz? Hogy tizenkettő után nem szabad fizetni?

Nem szabad!

Hol vagyunk már attól?

Ez a kis utalvány igazán bagatell azokhoz a „nem szabad”-okhoz képest, amelyeket átgázolt az idő.

Benyitott és megállt a sorompó előtt.

A kisasszony bele volt temetkezve az íróasztalán tornyosuló papiros garmadába.

Előrehajló fején finomvonalú nyaka fölött gazdag bronz hajkorona ragyogott. Jóleső látvány volt ez. Szívesen vár, mert az esztétikai érzéket lépten-nyomon úgyis a baby-, bubi- és eton boy-frizurák inzultálták.

Ime itt a számok e lelket szikkasztó Szaharájában, a nőiesség diadémje ragyog feléje.

Felállt és az író felé fordult:

— Mi tetszik?

Valami bók kívánczozott a szájára; olyan, aminőt a praktikus emberek naponta tucátjával termelnek, minden kínálkozó alkalomra, de ő nem tudta kimondani.

S nem csak azért, mert borostás volt az álla és köpenye kopott, hanem azért, mert ez a sudár és fiatal szépségében virágzó leány szakasztott mása volt Valakinek.

Megigéző és babonás volt ez a hasonlóság. Kábulatba ejtő!

Más
rózsák
hagyó
Töv
módja
eleven
Ner
mikor
kincse

Per
hozza

Per
lenek
Mir
tottak

—
Net
végre
hogy
a sz
hogy
mint

—
Ha
ványt

Ezt r

—
Azt h
A s
sárkel
szemr
Per
ság v
Egy
Ére
A h
a szív
el ne

TÖBB
LAPV
SZEG

Mása volt valakinek, aki valamikor régen rózsákat hozott az életébe és töviseket hagyott benne.

Töviseket, amelyeknek nyilai karmok módjára fogták a szívét, belerágódva az elevebe.

Nem szólt hát, csak remegett a keze, mikor a kisasszony felé nyújtotta szegényes kincsét.

— Egy utalványt bátorkodnék...

Persze, utalványt! Mért nem éjféلكor hozza?

— Most hoztam kérem...

Persze az író urak! Mindig ők a pénztenenek... Ezt a rendetlenséget!...

Mint hogyha rossz szagú bürökgallyal sustottak volna a lelkére.

— Nem fizetem ki. Jöjjön holnap!

— De talán kivételesen, mégis.

Nem is a pénz volt már fontos neki, mert végre is nem volt abban semmi szokatlan, hogy ma ismét holnap ebédeljen. Csak azt a szörnyűséget szerette volna elhárítani, hogy ő is gonosz legyen hozzá és kegyetlen, mint az, akinek mása.

— No adja ide...

Haragosan kapta ki a kezéből az utalványt.

— De jelentést fogok tenni a vezérnek. Ezt nem lehet túrni...

— Hiszen eljöhettek holnap is...

— Hogyisne, most már benne vagyok. Azt hiszi, olyan mulatságos ez?

A szakállát rohamosan nőni érezte. Egész sárkefe volt már és mintha a köpenyege szemmel láthatóan foszlana hajlott vállán.

Persze, nem nagy multság ez. Mi multság volna az ő társasága?

Egy ilyen kopott, öreg holló...

Érezte, tudta: Semmi!

A homloka bíborpiros lett, a feje szédült, a szíve kalimpált. Meg kellett fogóznia, hogy el ne düljön.

A költő mindezt hallotta...

Megjelent
az új
KHASANA
ajakruzs

**ÁLLANDÓ
CSÓKÁLLÓ**

ÁRA P 1.50

**MINDENKI HOZZÁJUTHAT
MÉG MA VEGYE MEG SZAKÜZLETÉBEN**

Forgalomba hozza

MIHÁLY OTTÓ gyógyszerárúgyár
BUDAPEST, VI

— Ne legyen... ne legyen hozzám kegyetlen; kérem, legyen egy kicsit kedves... Valakihez hasonlít, aki az anyám volt, az asszonyom és a lányom, aki kirabolt és elvitte az életem kincsét. Senkim sincs azóta és semmim. Kóbor legény vagyok s kivert kutya és Maga éppen olyan, mint Ő volt. Legalább maga legyen jó... Az ő mása... Az ő hasonmása...

A kisasszony tágranyított szemmel hallgatta a bolond beszédét. Szinte félszen lépett azután a márványpulthoz és sebtiben odadobta az öreg legény elé a bankjegyeket, azután visszamenekült a vasszekrény kitárt ajtaja mögé.

Ő elvette a pénzt. Mint valami alamizsnát úgy vette el.

Köszönt és kióalgott az ajtón. De ott megállt, nagyon nehéz volt a szíve.

— Bolond ez? — kérdezte egy üde leányhang odabenn.

— Ah! biztosan részeg. (Ezt Ő mondotta és anyás, mély, magyarázó hangon folytatta): A költők többnyire isznak. Ez velejár a mesterségükkel.

A költő ott künn az előszobában mindezt hallotta és elhatározta, hogy többé nem ír ennek a lapnak.

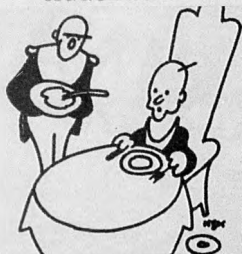
És harmadnap friss kéziratot hozott.

És azóta is szorgalmasan, sűrűn...

TÖBB MINT 3000 ELHUNYT ELŐFIZETŐ HOZZÁTARTOZÓJA KAPTA MEG EDDIG LAPVÁLLALATUNK UTJÁN AZ ELŐFIZETÉSEL KAPCSOLATOS BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEGET. A lapok terjedelmének hatósági korlátozása folytán, az újabb kifizetésekről a fényképfelvételeket és az előfizetők névsorát, helyszüke miatt nem közölhetjük,

A DÉLIBÁB HUMORA

AGGODALOM

— A méltóságos gróf úr ehetne még egy kis krumplicipürét. Ha még jobban lefogya a gróf úr, nem tudom viselni a régi ruháit.

Szerzői siker

Pest pénzügyi viszonyaira Nagyon jellemző ez a helyzet : Ma már neves szerzőnek számít Aki — két pengő kölcsönt szerzett.

„Vigyázat ! A kutya hamis !”
Több helyen láttam ezt a táblát,
Bolyongva tegnap Pest alatt ;
Igy tudtam meg, hogy Pest-
környéken
Kutyát is hamisítanak.

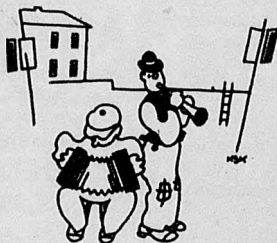
Női atlétika

Hogy a férfi jobb alléla,
Azl nekem ne mondják soha !
Gyakran a legjobb futót is
Elhagyja a — menyasszonya.

Vadászserenese

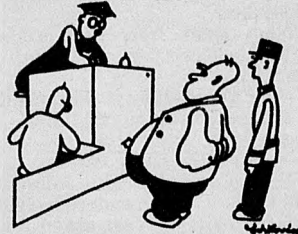
A kocavadász telt erszényt
talált,
Amikor ment haza ;
Életében ez volt legelső
Teli találata.

BIZTOS JEL

— Te mondd, hallgat ben-
nünket valaki ?
— Hogyne, két ablakot
már beesuktak.

JOGÉRZET

— Hát maga nem tud kü-
lönbséget tenni az enyém és
tied között ?

— Dehogya is nem tudok,
máskülönbén hogyan lopnék.

Csillagászat II.

„Közeledik a Hold a Földhöz.”
Jól van !
Amerikai nagybácsim van a
Holdban.

A szerző

Barátom, a drámatró,
Mielőtt darabot szerez,
Lehajtott fővel jár, nyilván —
Eletjeit öletet keres.

(sima)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Többeknek. Színházi pályázatunkra hatalmas számban érkeznek be a levelek. Kérjük kedves olvasóinkat, könnyítsék meg dolgunkat azzal, hogy a heti pályázatban külön-külön papíron küldjék be az egyes művészekről írt véleményüket. — Prigly István, Pécs. Elég, ha csak az egyik művészről ír, természetesen nagyobb a lehetősége, ha mindkettőt megpályázza. Ebben az esetben azonban külön papírra kérjük mindkettőt. — „Jugoszláviai.” Apróhirdetéseket nem közlünk. Most már harmadik hete közöljük nagyszabású színházi és filmpályázatunkat. — „Budapest 14.” Bármelyik telefonkönyvben megtalálhatja a címet. Nyugodtan írhat „Méltóságos uram” megszólítással. Keressen zeneszerzőt, aki megzenésíti a beküldött verset, nótaszövegnek jó. — F. Z., Gyömrő. Természetesen elintézzük a dolgot, amint sor kerül rá. Jobbulást kívánunk. — Aleksandrowicz A., Budapest. Kedves levelét köszönjük. Sajnos, a könyv kifogyott s ezért nem állhatunk rendelkezésére. — „Isten velem, ki ellenem.” A kérdéselt címet telefonkönyvben megkeresheti. Versei kedvesek, de egyelőre még nem ütök meg a mértéket. Az „Akinék . . .” című a legsikerültebb. — „Piros rózsá.” A stílus ellen nincsen különösebb kifogásunk, a kis novella

hibája az, hogy egy helyben topog és nincs cselekménye, habár a bevezető sorok után mozgalmas történetet várunk. — B. J., Kúnszentmiklós. Levélben nem válaszolhatunk. Versei határozottan tehetséget mutatnak, de egyelőre még kiforratlanok. Szívesen kísérjük figyelemmel fejlődését. — Létay Lajos, Kolozsvár. „Menekülj tőlem” és „Megfogtam a kezdet” c. verseit a közlendőik közé soroltuk. Szívesen foglalkozunk írásaival. — Nevelés Vincze. Sajnos, első kérését nem teljesíthetjük. Ami a verseket illeti, nem jósolhatunk sikert. — Életút. Szigorú bírálatot kér verseiről. Szívesen adunk útbaigazítást. Versei egyelőre kezdetlegesesek, de van reménye a fejlődésre. Óvakodjék a mesterkéeltségtől! — K. A., Újpest. A kis novella nem sikerült, kérünk talán másikat. — Hóvirág. 1. Téli kabátot barnát, sötétbordót vagy feketét vegyen, Legszebb a bő hátú, kevés prémmel a nyakon, de nagy prémszebekkel. 2. Völegény esküvőre szakettet visel cilinderral. 3. A bársonyruha úgy teánál, mint vacsoránál alkalmas. 4. Majdnem kismul, ha tehát azt akarja, hogy hullámos maradjon, ne vágja le. 5. Ha nem két darabból van, hanem egybe van szabva, akkor divatos, a felül bő, könyöktől szűk ruhaujj.

A Tolnai Irodalmi Vállalat 1994-ben alapult

Felelős szerkesztő: Bibó Lajos. Felelős kiadó: Palzs Géza

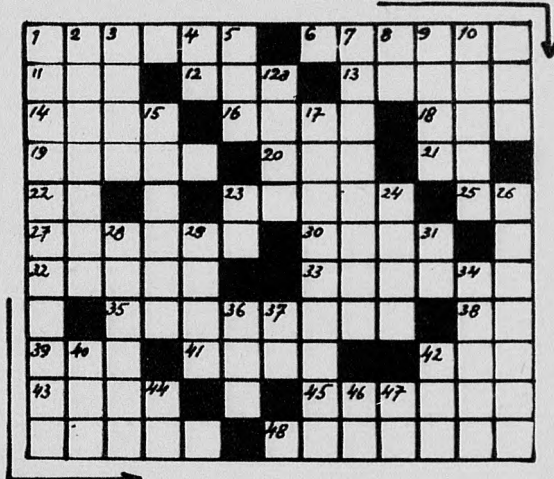
Kiadótulajdonos: Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. Budapest, VII, Dohány uca 12

Előfizetési ár: negyedévre 1 pengő 80 fillér, félévre 3 pengő 60 fillér. Biztosítással kombinálva negyedévre 2 pengő 60 fillér, félévre 5 pengő 20 fillér, 1 óra 90 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50, Jugoszláviában 2 dinár, Romániában 7 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány uca 12. Telefonszámaink: Szerkesztőség: 225—461. Kiadóhivatal: 223—882, 423—771. Postatakarékpénztári bejelentési lap száma: 9244.

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő november 7. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

Vízszintes sorok: 1. és 6. (Együttesen.) A Lányok c. a női sorsokat tárgyaló nagyszerű olasz regény ironójé (zárt betűk: a, c, d). 11. Birósági munkaanyag. 12. Ond vezér fia, ki Csongrád várát építtette. 13. Diszkabát. 14. Szörnnyű, gonosz kívánság. 16. Csodálkozást kifejező szó. 18. Jég — németül. 19. Idéz. 20. Isme. 21. Több u. 22. Fokozat. 23. Széles, hosszú városi ucca. 25. Apponyi Albert. 27. Az ország, ahol a Lányok története lejátszódik. 30. Megyek — németül. 32. A . . . kapitány, Farkas Imre operettje. 33. Nyíró József Isten igájában c. regényének hősnője. 35. Érintetlenül. 38. És — latinul, franciául. 39. Kettőzött mássalhangzó — kiejtve. 41. Vissza: válogatott magyar futball kapus. 42. Pihent. 43. Ékezettel: középiskola. 45. A Lányok férfi főhőse, a 7. függőleges végegye. 48. Induljunk!

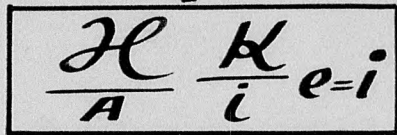
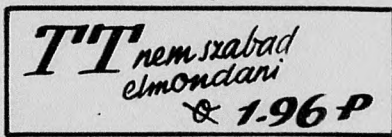
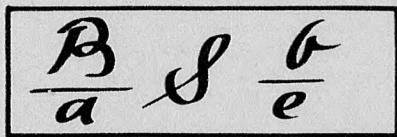

Függőleges sorok: 1. Ilyen intézetben játszódik le a Lányok történetének egy jó része. 2. Van ilyen hatósági, bírósági határozat. 3. Kenyér — németül. 4. Ellentétes kötőszó. 5. Komárommegyei nagyközség a gesztesi járásban. 7. A Lányok hősnője, diáklány. 8. Tagadó szó. 9. Járómuvek kerekére alkalmazott légabroncs. 10. Erkölcstan. 12a. Ilyen ernyőjük van a hadirepülőknél. 15. A 17. függőleges hivatása, foglalkozása. 17. Az Isten igájában című regény férfi főhőse. 23. Kicsinyítő képző. 24. Ismert német főúri család neve. 26. Támadás (névelővel). 28. Egyik hatóság intézi a másikkal. 29. Pártagnévképző. 31. Erődi Sándor. 34. A legkiválóbb magyar hosszú távfutók egyike, többszörös rekorder. 36. Magyar költő. 37. Mássalhangzó — kiejtve. 40. Tetejébe. 42. Húrra nevelt kos. 44. Lugas eleje. 46. Tiltó szó. 47. Tudori cím rövidítése.

Beküldendő sorok: vízszintes 1, 33, 45, függőleges 1, 7, 15 és 17

Payper

BETŰREJTVÉNYEK

A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Tavasz hangok. 13. Irószerek. 14. Iza. 15. Marionettek. 17. Am. 18. Eke. 19. Lalo. 21. Rea. 23. Mi. 24. Scá (ács). 26. On. 27. Judea. 29. S. N. A. 31. Óse. 32. Gerle. 35. Fen. 37. Zongoraoktató. 39. Ski. 40. Kikelet. 41. Sákár (rakás). 43. Lálá. 44. Falusi verebek.

Függőleges sorok: 1. Timár József. 2. Arapeusok. 3. Vör. 4. A sin. 5. Szo. 6. Zenél. 7. Irek. 8. Hetes. 9. Akt. 10. Gika. 11. Oz. 12. Katonánóták. 16. Elán. 20. Ló. 22. Ádeni. 23. Magolás. 25. Csekk. 28. Órakav (vakaró). 30. A faláb. 33. Er. 34. Loire. 36. Etele. 38. Tele. 41. Su. 42. Ki.

A 43. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Őtőrai tea. 2. Felelős szerkesztő. 3. Peleskei nótárius. 4. Balatonaliga.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszűke miatt csak a megfejtők teljes nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük. A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtői közül ifj. Rippian Sándor, E., Fegyveres Ernőné, Bp., Borza Sándorné, B., Burkhardt Zoltán, K., Balogh Gáspár, Sz., Rózsa Miklós, D., Kossler Géza, D., Mohos Dezső, Bp., Bálint Géza, E., József Éva, D., könyvjutalomban részesültek.

Itt vágjuk le és küldjük be

SOKSZÁZEZER OLVÁSÓ

várja türelmetlenül háborus füzeteinket, amelyekben a legkiválóbb katonai szakírók világítják meg a mai hadviselést. Negyedik kiadványunk szerzője a kitűnő tollú székelyi **Nyiry László** ny. vezérkari ezredes, aki ebben az írásában a legaktuálisabb kérdéssel foglalkozik.

Hadigépek ezrei Anglia ellen

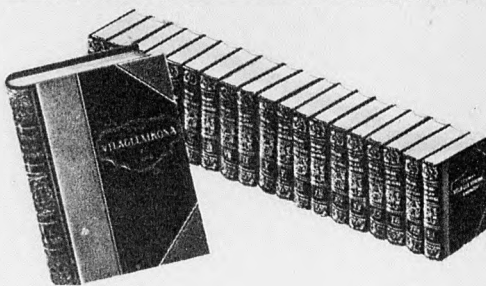
c. műve filmszerűen pergeti le előttünk az esetleges partraszállást. A szerző a vezérkari tiszt nagy tudásával és tapasztalatával mutatja meg minden fegyvernem részvételét ebben a harcban és izgalmas, színes olvasmánnyal ajándékozza meg a közönséget.

Hadigépek ezrei Anglia ellen

című, negyvenkilenc képpel és két térképpel illusztrált könyvet a Tolnai Nyomdai Műintézet adta ki és 10 fillérért kapható trafikokban, lapkihordóknál, de megrendelhető posta útján is Tolnai Világlapja könyvesboltjában (Dohány ucca 12 szám alatt) 14 fillér előzetes beküldése mellett

Nincsen olyan tárgykör, amelyben kimerítő felvilágosítást ne nyújtana

TOLNAI VILÁGLEXIKONA

A könyvsorozat különösen a mai korban felbecsülhetetlen értékű, mert naponta új, meg új ismeretkörben kell eligazodnia a mindennapi élet emberének. A 20 kötetes hatalmas mű minden egyes sorát a leghivatottabb toll írta. Tolnai Világlexikonát, mely 20 kötetből áll, kötetenkint pompás díszes kötésben 1 pengő 96 fillérért szállítjuk bérmentve 2 pengő 40 fillér helyett. A megtakarítás 20 kötetnél 8 pengő 80 fillér.

Hogyan történik ennek a műnek a szállítása?

A megrendelések Tolnai Világlapja könyvesboltjába, Budapest, VII, Dohány ucca 12 küldendők. Minden hónapban beküldi az 1 pengő 96 fillért és egyúttal megemlíti, hogy a Tolnai Világlexikonából melyik kötet következik. Több kötet is rendelhető egyszerre.

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat mélynyomása, Budapest
Nyomatott a nyomdászat 500-ik évében